

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Afrikai Szellemitulajdon-védelmi Szervezet

A) Az Afrikai Szellemitulajdon-védelmi Szervezet (Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle, OAPI) vezetése 2014. december 5-én benyújtotta a Szellemi Tulajdon Világszervezeténél (WIPO) a Madridi Jegyzőkönyvhöz való csatlakozás okmányát. Így az OAPI 2015. március 5-én vált a nemzetközi szervezet tagjává.

Az OAPI-nek a következő 17 ország a tagja: Benin, Bissau Guinea, Burkina Faso, Csád, Egyenlítői Guinea, Elefántcsontpart, Gabon, Guinea, Kamerun, Komoro-szigetek, Kongói Köztársaság, Közép-afrikai Köztársaság, Mali, Mauritánia, Niger, Szenegál és Togo. Az OAPI központi irodája Kamerunban van.

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága (U.S. Supreme Court, SC) 2014. június 2-án megállapította, hogy a Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) próbája annak meghatározására, hogy egy szabadalom igénypontjai kielégítik-e az amerikai szabadalmi törvény 112. cikke szerinti határozottsági követelményt, nem megfelelő. Korábban a CAFC azon az állásponton volt, hogy ennek a követelménynek a kielégítéséhez a szabadalomtulajdonosnak csak azt kell bizonyítania, hogy a megtámadott igénypont „kezelhető szerkezetű”, és nem „megoldhatatlanul kétértelmű”. A bíróság által bejelentett új mérték azt kívánja, hogy egy szabadalom igénypontjai, ha azokat a szabadalmi leírás és az elővizsgálat során feltárt dokumentumok fényében olvassák, ésszerű bizonyossággal tájékoztassák a szakembereket a találmány oltalmi köréről.

A most tárgyalni kívánt ügy háttere a *Biosig* 5 337 753 sz. ('753-as) szabadalma, amely fogás révén aktiválható olyan szívritmusmérőkre vonatkozik, amelyek jellegzetesen társítva vannak egy gyakorlókészülékkel. A Biosig 2004-ben bitorlási keresetet indított a *Nautilus* ellen a New York-i Déli Kerületi Bíróságnál, azt állítva, hogy a Nautilus olyan gyakorlókészülékeket gyártott és árusított, amelyek magukban foglaltak a '753-as szabadalom termékigénypontjaival védett szívmonitor-készüléket. Miközben a per függőben volt, az Amerikai Szabadalmi és Védjegy hivatal (US Patent and Trademark Office, USPTO) helyt adott a Nautilus kérésének, hogy a '753-as szabadalmat *ex parte* vizsgálják felül. Ezt követő-

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

en a felek önként beleegyeztek abba, hogy megszüntetik a pert, de a Biosig azt újra megindíthatja, ha az újbóli vizsgálati eljárást a Biosig javára döntenek el.

Az újbóli vizsgálati eljárás igénypontmódosítás előírása nélkül megerősítette a '753-as szabadalom szabadalmazhatóságát elsősorban a Biosignek azon érvei alapján, hogy a felhozott anterioritás nem nyilvánítja ki az elektródok igényelt térbeli elrendezését és az elektromiogram-jelek ennek tulajdonítható kiküszöbölését. Ezután a Biosig 2010-ben ismét bitorlási pert indított a Nautilus ellen. Ekkor a körzeti bíróság előtt a Biosig eredményesen győzte meg a bírót, hogy az igénypontban szereplő „térbeli viszony” (spaced relationship) kifejezést – amely leírja a két elektródkészlet elrendezését a szívverést mérő rúdon, amely arra szolgál, hogy ha a felhasználó megfogja, leolvashatja rajta a saját szívritmusát – nem kell sajátos távolságokra korlátozni, és hogy a szabadalom újbóli vizsgálata alatt közölt bizonyítékok nem teszik szükségessé az igényelt oltalmi kör korlátozását. Ezt követően a körzeti bíróság a kifejezést a következőképpen szövegezte meg: „Meghatározott viszony az élő elektród és a közös elektród között a hengeres rúd egyik oldalán, és ugyanaz vagy eltérő meghatározott viszony az élő elektród és a közös elektród között a hengeres rúd másik oldalán”.

Ezután a Nautilus annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy a '753-as szabadalom érvénytelen azon az alapon, hogy a „térbeli viszony” kifejezés az igénypontot a 112. cikk alapján határozatlanná teszi.

Szóbeli meghallgatást követően a körzeti bíróság helyt adott a Nautilus keresetének, megállapítva, hogy „egy térbeli viszony nem mondja meg senkinek, hogy pontosan milyen térről van szó. ... A tér paraméterei nincsenek megadva, sem pedig az, hogy a térbeli viszonynak a bal oldalon ugyanolyannak kell-e lennie, mint a jobb oldalon”.

A körzeti bíróság elutasította a Biosig kérelmét a bírósági vélemény megváltoztatására, ezért a Biosig a CAFC-nél nyújtott be fellebbezést. E bíróság nevében *Wallach* bíró megállapította, hogy az igénypontok határozatlanság miatt nem voltak érvénytelenek, ezért hatálytalanította a körzeti bíróság döntését, és az ügyet további eljárásra visszaküldte ennek a bíróságnak. E döntés alátámasztásaként a CAFC a *Datamize, LLC v. Plumtree Software, Inc.*-ügy szerinti szabványt alkalmazta, amely megállapítja, hogy egy igénypont csak akkor határozatlan, ha „nem felismerhető szerkezetű” vagy „megoldhatatlanul kétértelmű”. A CAFC megjegyezte továbbá, hogy amennyiben az igénypont jelentése felismerhető, az igénypontot kellően határozottnak kell minősíteni még akkor is, ha a jelentés felismerésének a feladata félelmetesen nehéz.

A vitatott igényponti kifejezésre vonatkozóan a CAFC leszögezi, hogy a körzeti bíróság értelmezni tudta a „térbeli viszony” kifejezést, ezért a határozatlanság megállapításához arra lenne szükség, hogy egy szakember ezt a kifejezést megoldhatatlanul kétértelműnek minősítse. A '753-as szabadalommal kapcsolatban nem ez volt a helyzet, mert megállapították, hogy az kinyilvánít „az igényelt készülékről bizonyos paramétereket, amelyeket egy szakember elegendőnek találhat ahhoz, hogy megértse a 'térbeli viszony' kifejezés értelmét”.

Az SC 2014. január 10-én helyt adott a Nautilus különleges kérelmének (writ of certiorari), amely a következő kérdéseket tartalmazta:

– „Az a tény, hogy a CAFC elfogadta a több ésszerű értelmezéssel rendelkező kétértelmű szabadalmi igénypontokat – amíg a kétértelműség nem feloldhatatlan egy bíróság által –, legyőzi az igénypontban a világos és pontos igénylés követelményét?”

– „Az érvényesség feltételezése hígítja az igénypontban a világos és pontos igénylés követelményét?”

Az SC 2014. április 28-án tartott szóbeli meghallgatást, majd 2014. június 2-án tette közzé a véleményét, amelyben megállapította, hogy a CAFC által alkalmazott szabvány az igénypont határozottságára, amely csupán azt kívánta, hogy egy igénypont „kezelhető szerkezetű” és ne „feloldhatatlanul kétértelmű” legyen, nem elégíti ki a szabadalmi törvény 112. cikkében lefektetett „igénypont-határozottság” követelményét.

Az SC először megjegyezte, hogy az igénypont-határozatlanságot egy szakember szemszögéből kell megítélni a szabadalom benyújtásának időpontjára visszavetítve, és hogy az igénypontokat a szabadalmi leírás és az elővizsgálat történetének fényében kell olvasni. Az SC azt is megjegyezte, hogy az írott szöveggel járó bizonytalanság és a szabadalmi bejelentők kétértelműség beiktatására irányuló hajlama közötti kényes egyensúlyt akkor lehet megtalálni, ha a leírás és az elővizsgálat történetének fényében a szabadalmi igénypontok ésszerű biztonsággal tájékoztatják a szakembert a találmány oltalmi köréről.

Ezután az SC a CAFC által az igénypontok határozottságával kapcsolatban használt „feloldhatatlan kétértelműség” kérdésével foglalkozott, és megállapította, hogy a „kezelhető szerkezetű” vagy a „megoldhatatlan kétértelműség” nyelvezet nélkülözi a pontosságot, és az alsófokú bíróságoknál zavart okozhat. Emellett a pontatlanság megtűrése egy igénypont szövegében a „megoldhatatlan kétértelműség” kategóriájába esik, és az igénypontok oltalmi körével kapcsolatban „bizonytalansági zónát” hoz létre.

A '753-as szabadalom kifogásolt igénypontjaival kapcsolatban az SC nem nyilvánított véleményt, ehelyett az ügyet visszaküldte a CAFC-nek annak meghatározása céljából, hogy a megfelelő szabvány figyelembevételével a vonatkozó igénypontok kellően határozottak-e.

Az SC egyhangú döntéssel vezetett be egy olyan próbát, amely azon a megállapításon alapult, hogy „egy szabadalom határozatlanság miatt érvénytelen, ha igénypontjai a szabadalmat körvonalazó leírás és az elővizsgálat történetének fényében nem tájékoztatják ésszerű biztonsággal a szakembereket a találmány oltalmi köréről.”

A gyakorlat fogja eldönteni, hogy az amerikai bíróságok hogyan fogják alkalmazni a határozatlanságra vonatkozó új próbát. Valószínűnek látszik azonban, hogy az új próba alapján könnyebb lesz egy amerikai szabadalom igénypontjait határozatlanság miatt érvényteleníteni.

B) A Copaxone egy kasszasikert biztosító gyógyszer a szklerózis multiplex ellen, amelynek hatóanyaga a glatiramer-acetát kopolimer. E gyógyszert a *Yeda Weizman Intézet* tech-

nológiaátadó vállalata szabadalmaztatta, amely a *Tevának* kizárólagos használati engedélyt adott a Copaxone gyártására.

2014. január 20-án az SC hatálytalanította a CAFC döntését; az utóbbi érvénytelenítette a Teva Copaxone-ra vonatkozó szabadalmát, és ezzel lehetőséget nyújtott a gyógyszergyártók számára, hogy felkészüljenek a generikus versenyre.

A Copaxone-szabadalom igénypontjai egy sajátos molekulásúly-tartományt határoznak meg, azonban nem közlik, hogy milyen módszert használtak a molekulásúly mérésére. A *Sandoz* azzal érvelt, hogy ez végzetes hiba, és az igénypontok e hiba miatt az amerikai szabadalmi törvény 112. cikke alapján határozatlanok. A körzeti bíróság a Teva javára döntött, mert meggyőzte a *Tevának* az az érvelése, hogy az igénypont világosan a „csúcs átlagos molekulásúlyt” jelenti, nem pedig a „szám szerinti átlagos molekulásúlyt” vagy a „súly szerinti átlagos molekulásúlyt”.

Fellebbezést követően a CAFC ellenkező véleményen volt, és a szabadalmat határozatlanság miatt érvénytelennek találta. Úgy jutott erre a következtetésre, hogy újból felülvizsgálta a körzeti bíróság igénypontoszerkesztésének valamennyi szempontját, ideértve a körzeti bíróság által meghatározott kiegészítő tényeket is. Az SC által eldöntendő kérdés az volt, hogy ez megengedhető volt-e, vagy pedig a CAFC nem megengedhető módon érvénytelenítette a körzeti bíróság ténymegállapításait anélkül, hogy világos hibát talált volna a körzeti bíróság részéről [ezzel megsértve a polgári eljárási törvény 52(a)(6) cikkét]. Az SC helyt adott a Teva fellebbezésének, és megállapította, hogy a CAFC valóban nem megengedhető módon folytatott le újbóli ténybeli felülvizsgálatot. Így a CAFC döntését az SC hatálytalanította, és az ügyet újbóli elbírálás céljából visszaküldte a CAFC-nek.

Az SC döntését 2014. január 20-án kilenctagú tanácsban hozta, két ellenvéleménnyel. A véleményt Breyer bíró szövegezte Roberts, Scalia, Kennedy, Ginsburg, Sotomayor és Kagan bíró megerősítő szavazatával. Thomas bíró ellenvéleményt nyújtott be, amelyhez csatlakozott Alito bíró. A többségi vélemény szerint a CAFC valóban meg nem engedhető módon folytatott le újbóli tényszerű vizsgálatot. Az ellenvélemény szerint a CAFC nem változtatta meg a ténymegállapításokat, hanem ehelyett eltérő jogi következtetésre jutott az igénypontoszerkesztéssel kapcsolatban; ezért nem sértette meg a polgári eljárás szabályait.

Az SC döntése meggátolja, hogy a Teva generikus versenytársai a szabadalom 2015. szeptemberi lejárata előtt beléphessenek a Copaxone-piacra.

Az eredeti angol cikk szerzője szerint az amerikai bírósági rendszeren belül az SC-n keresztül erősen támadják a CAFC-t azon az alapon, hogy az olyan jogokat tulajdonít magának, amelyek nem illetik meg.

C) Az USPTO 2015. február 17-i hatállyal módosította a védjegyjogi gyakorlat (Trademark Rules of Practice) és a Madridi Egyezményre vonatkozó jegyzőkönyv szerinti gyakorlat szabályait (Rules of Practice in Filing Pursuant to the Protocol Relating to the Madrid Agreement).

A módosítás célja, hogy a köz számára világosabbá tegyenek bizonyos követelményeket a következő területeken:

- a hivatal előtti képviselet,
- lajstromozási kérelem,
- elővizsgálati eljárás,
- a bejelentések módosítása,
- publikációs és utópublikációs eljárás,
- fellebbezések, kérelmek,
- lajstromozás utáni gyakorlat,
- levelezés védjegyügyekben,
- áruk és szolgáltatások osztályozása és
- eljárások a Madridi Jegyzőkönyv szerint.

A szabályok változtatásai a legtöbb esetben a meglevő gyakorlat törvénybe iktatását célozzák.

D) Az *Ocean Avenue Properties* (Ocean), amely üzemelteti Santa Monicában a Hotel California szállodát és egy másikat San Franciscóban, védjegybitorlásért beperelte a youngstowni (Ohio), megnyitás alatt álló Hotel Californiát, azt állítva, hogy 1997 óta birtokol e névre vonatkozó jogokat. Keresetét az Ocean az Ohio Északi Körzeti Bíróságánál nyújtotta be, arra hivatkozva, hogy a HOTEL CALIFORNIA védjegy rokon értelművé vált az ő márkanevével, és a névhasználatra licenciát adott több kaliforniai szállodának. Az Ocean arra is hivatkozott, hogy a fogyasztók azt hihetik: szállodája társult a megnyitás alatt álló szállodával. Keresetében az Ocean azt is előadta, hogy a HOTEL CALIFORNIA és a THE HOTEL CALIFORNIA védjeggyel széles körben és állandóan hirdette szállodaszolgáltatásait, és jelentős forrásokat ruházott be a márkanev hirdetésébe és értékesítésébe. Azt is közölte, hogy szállodáját számos pártfogó és elismert utazási útmutató, így a *Lonely Planet* és a *Travel Smart Magazine* előnyösként ismerteti, és nevét a *The Eagles* amerikai rockzenekar már 1972-ben népszerűsítette.

Az Ocean keresete szerint 2014 júliusában fedezte fel, hogy *Sebastian Rucci* tervezi saját Hotel Californiáját megnyitni Ohióban. Ekkor abbaahagyásra és elállásra felszólító levelet küldött Ruccinak, azonban a szálloda folytatta a név „jogtalan használatát”, és az USPTO-nál kérelmet nyújtott be a HOTEL CALIFORNIA és a HOTEL CALI védjegy lajstromozása iránt. A kereset szerint az alperesek a védjegyet szolgáltatásaik hirdetésében és eladásában olyan módon használhatták és használják, hogy „utánozzák, bitorolják, másolják és reprodukálják” az Ocean védjegyeit.

Az Ocean arra kérte a bíróságot, hogy állítsa le védjegyének „jogtalan használatát”, és ítéljen meg a számára kártérítést. Az ügyben döntés 2015 első felében várható.

E) A luxusgépkocsikat gyártó angol *Rolls-Royce* 2015. január 21-én a New Jersey Kerületi Bíróságánál beperelte az amerikai *Royce Rizzy* (Rizzy) rappert, azt állítva, hogy az utóbbi bitorolta ROLLS-ROYCE védjegyét, mert „Team Rolls Royce” szlogennel adott el árucikke-

ket. Azt is közölte, hogy Rizzynek abbahagyásra és elállásra felszólító két levelet is küldött, azonban Rizzy továbbra is árusította a kifogásolt szlogent feliratként tartalmazó pólókat, és hivatalos weboldalán is olvasható ez a szlogen. Ezért arra kérte a bíróságot, hogy Rizzyt utasítsa nevének megváltoztatására, valamint a „Team Rolls Royce” feliratot tartalmazó áruk megsemmisítésére, és annak a haszonnak a megfizetésére, amelyre a ROLLS-ROYCE védjegy használata révén tett szert.

Rizzy, akinek a valódi neve *Robert Davis*, azt állította, hogy a „Rolls” szót egy évnél régebben törölte a nevéből, és már nem árusítja a kifogásolt pólókat. A Rolls-Royce azonban beadványában azt állította, hogy Rizzy a társadalmi médiában az abbahagyásra felszólító levél vételét követő napokon olyan fényképeket tett közzé magáról, amelyeken ROLLS-ROYCE védjegyet tartalmazó pólót és sapkát visel.

Rizzy kijelentette, hogy valamit tennie kell, ha egy több milliárd dolláros vállalat támadja. A Rolls-Royce nem válaszolt Rizzy kijelentésére.

F) A videojáték-készítő *Blizzard Entertainment* (Blizzard) 2014 áprilisában kérelmet nyújtott be az USPTO-nál az *OVERWATCH* védjegy lajstromozása iránt számítógépes játékprogramokra. Az USPTO válaszában arról értesítette a Blizzardot, hogy bejelentése valószínűleg ütközik az *Innovis* *OVERWATCH* védjegy lajstromozása iránti korábbi bejelentésével videojáték-szoftverre, amelyet 2014 októberében lajstromoztak. Minthogy az USPTO nem függesztette fel, a Blizzard bejelentése aktív maradt.

Videojátékának 2015-re tervezett forgalomba hozatalát a Blizzard 2014. novemberben jelentette be először az évenként ismétlődő BlizzCon eseményen, amelyen bemutatják a fejlesztés alatt álló legújabb termékeket, és amelyen mintegy 25 000 ember vesz részt.

Az USPTO 2015. január 9-én kelt levelében elnézést kért a Blizzardtól, amiért korábbi levelében ütközésről értesítette ahelyett, hogy felfüggesztette volna bejelentését, és bocsánatot kért a korábbi végzés által okozott bármilyen kellemetlenségért.

G) A multinacionális *Diageo* italgyártó cég a Texas Déli Kerületi Bíróságánál 2014. márciusban beperelte a texasi *Mexcor* céget azt állítva, hogy az utóbbi által előállított *CROWN CLUB* whiskymárka bitorolja az ő *CROWN ROYAL* whiskymárkáját.

A *Mexcor* *CROWN CLUB* termékét kis zsákokban árusították, amelyek hasonlítottak a *CROWN ROYAL* csomagolásához használt húzózsínóros lila zsákokhoz; az utóbbiakra *Diageo*nak lajstromozott védjegye van.

Keresetében a *Diageo* azt állította, hogy a *Mexcor* szándékosan próbálta megtéveszteni a vásárlókat a címkéjén hasonló betűtípust és a „Crown” kifejezést hangsúlyosan használva, hogy előnyt kovácsoljon a *CROWN ROYAL* sikeréből.

A per megindítása előtt egy hónappal a *Diageo* New York-ban egy másik pert indított a *Mexcor* ellen, mert az állítólag egy sor hirdetésben egy név nélküli whiskyhirdetést tett közzé, ahol a *CROWN ROYAL*-ra emlékeztető zsákban „méreg” felirattal volt ellátva. Ezt a keresetet a *Diageo* később visszavonta.

A perben a bíróság 2014. december 17-én a Diageo javára döntött, megállapítva, hogy a Mexcor bitorolta a CROWN ROYAL whiskymárkára vonatkozó védjegyet.

H) A Charlie Hebdo francia satirikus hetilap ellen intézett terrortámadás után az USPTO-nál *Steven Stanwyck* és *Kelly Ashton* 2015. január 9-én kérelmet nyújtott be a JE SUIS CHARLIE (Charlie vagyok) védjegy lajstromozása iránt hirdetési és kommunikációs szolgáltatásra a 35. áruosztályban.

Stanwyck azt is közölte, hogy a Charlie Hebdónak egy megszüntetésre és elállásra vonatkozó levelet küldött, bár nem világos, hogy milyen alapon.

Az USPTO lapzártáig még nem reagált az új bejelentésre.

Ausztria

A vitatott szabadalom svájci típusú alkalmazási igénypontot tartalmazott, nevezetesen egy izoflavon fitoösztrogén extraktumának alkalmazását bizonyos betegségek és panaszok kezelésére szolgáló gyógyszerek előállításához. A szabadalomtulajdonos azt állította, hogy az alperes olyan élelmiszer-kiegészítőt forgalmazott, amely a leírás szerint hasonló panaszok könnyítésére volt szánva izoflavon-tartalma következtében.

A legfelsőbb bíróság nézete szerint a vitatott szabadalmi igénypont esetében célhoz kötött termékigénypontról volt szó gyógyászati eljárásban való felhasználáshoz. Az újdonságot az anyag hatása (a gyógyászati cél megadása) alapozta meg, úgyhogy a szabadalmi oltalom csak olyan termékekre és készítményekre terjedt ki, amelyek a megadott célra alkalmasak voltak. Végül a szándékolt alkalmazás úgy korlátozta a szabadalom oltalmi körét, hogy a tulajdonos kizárólagossági joga olyan cselekményekre korlátozódott, amelyek azonos összetételű és felhasználási célú anyagok gyártására és alkalmazására vonatkoztak az igényelt indikáció területén.

Annak a megválaszolására, hogy a szabadalomban megnevezett vagy egy másik célt követtek és értek-e el, egy gyakorlatilag ésszerű mércét kell alkalmazni. Az a tény, hogy egy másik anyag szintén alkalmas a vitatott szabadalomban megnevezett cél elérésére, még nem jelenti azt, hogy az alkalmas is az ilyen felhasználásra (adagolásban, formulázásban, kiszérelésben és csomagolásban). A „célhoz kötött igénypontban” oltalom alá helyezett tanítás felhasználásához sokkal inkább arra van szükség, hogy a találmányban rejlő célt a szabadalmazott tanítás konkrét célkitűzése értelmében gyakorlatilag jelentős mértékben el lehessen érni.

Belgium

A) A belga bírói törvénykönyv 1369bis/1 cikke úgy rendelkezik, hogy a bitorlási ügyekben ítélező bíróságoknak meg kell vizsgálniuk a hivatkozott szellemi tulajdon-védelmi jog első látásra elfogadható érvényességét.

Az első látásra elfogadható érvényesség kétségbevonása érdekében az alperesek gyakran hivatkoznak olyan esetekre, amelyekben a hivatkozott szabadalmat már érvénytelennek nyilvánították. Ezek vagy elsőfokú döntések, amelyek még nem véglegesek (különben, ha a szabadalmat végleg megsemmisítették volna, egy bitorlási ügyben nem lehetett volna hivatkozni rá), vagy pedig külföldi döntések, amelyeknek az alapját az alperes érvelése szerint analógia alapján kell alkalmazni a Belgiumban hivatkozott szabadalomra.

Egy szabadalom első látásra elfogadható érvényességének a kétségbe vonása egy külföldi bíróság döntése alapján gyakran nem könnyű feladat. Annak a szabálynak az alapján, hogy az engedélyezett szabadalmakat elvileg érvényesnek kell tekinteni, a belga bíróságok gyakran elutasítják az ilyen érvelést arra hivatkozva, hogy egy szabadalmat mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg egy végleges döntés meg nem semmisíti azt. A külföldi döntéseket a bíróság gyakran egyenesen elutasítja arra hivatkozva, hogy azok külföldi jogokra vonatkoznak, amelyeknek Belgiumban nincs hatályuk.

A *Syral Belgium v. Roquette Frères*-ügyben a Belga Legfelsőbb Bíróság 2014. szeptember 12-én hozott döntést, amelyben hangsúlyozza az ilyen érvek elégtelenségét, és arra ösztönzi a bíróságokat, hogy az ilyen helyzeteket alaposabb elemzésnek vessék alá.

Ebben az ügyben egy francia szabadalmat neveztek meg egy Antwerpenben benyújtott bitorlási ügy alátámasztására. A szabadalmat a Lille-i Fellebbezési Bíróság indokolt ítéletében újdonsághiány miatt megsemmisítették, amit az alperes azért említett, hogy kétségbe vonja a szabadalom első látásra elfogadható érvényességét. Maga a szabadalomtulajdonos csupán az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezést, és a fellebbezés felfüggesztő hatályát említette. Az Antwerpeni Fellebbezési Bíróság elfogadta ezt az érvelést, és megállapította, hogy „a megsemmisítés (pillanatnyilag) nem bír semmiféle jogi hatállyal, és ezért a szabadalomtulajdonos továbbra is hivatkozhat ehhez a francia szabadalomhoz fűződő kizárólagos jogaira”.

A Belga Legfelsőbb Bíróság elutasította ezt az elemzést, és megállapította, hogy a bírósági törvénykönyv 1369bis/1 cikke szerint a bíróságnak figyelembe kell vennie minden tényt és körülményt, amelyre a felek a szabadalom első látásra elfogadható érvényességével kapcsolatban hivatkoznak. Ezért a bíróság a szabadalmat akkor is figyelembe veheti, ha azt megsemmisítették egy olyan döntéssel, amely ellen függőben van egy fellebbezés, ami felfüggeszti az első ítélet hatályát. Ha azonban a szabadalom érvényessége komolyan kétségbe vonható, a bíróság nem fogadhatja el annak első látásra elfogadható érvényességét csupán a megsemmisítő döntés ellen benyújtott fellebbezés felfüggesztő hatálya alapján.

B) A Brüsszeli Kereskedelmi Bíróság egy új döntése megállapította, hogy a *Mars* vállalat DENTASTIX nevű kutyaedele, amely X keresztmetszetű rudacskákból áll, érvényes háromdimenziós (3D) közösségi védjegyet és érvényes Benelux mintát képez:

Mindkét szellemitulajdon-jogot megidézte egy belga vállalat, amikor az európai piacon megjelent egy hasonló, X keresztmetszetű rágódarabokból álló kutyaedellel. A Mars a belga vállalat ellen a Brüsszeli Kereskedelmi Bíróságnál bitorlási pert indított, amire az alperes ellenkeresetben kétségbe vonta a Mars védjegyének az érvényességét.

A bíróság a 3D védjegy érvényességével kapcsolatban úgy döntött, hogy egy olyan alak, amely jelentősen eltér a vonatkozó terület szokásos szabályaitól, és ezáltal betölti az eredetiséget jelölés lényeges funkcióját, kellően megkülönböztető jelleggel rendelkezik, és lajstromozható védjegyként. Ilyen vonatkozásban a bíróság döntése összhangban van az Európai Unió Bíróságának (Court of Justice of the European Union, CJEU) a joggyakorlatával.

Mínthogy egy védjegy megkülönböztető jellegét ténylegesen bizonyítani kell – figyelembe véve a bejelentés napját (itt 2004. május 17.), a vonatkozó árukat (itt a 3. és a 31. áruosztály) és a területen szokásos alakokat –, a Mars kimutatta, hogy a védjegybejelentés benyújtásának idején a szokásos alak az Európai Unióban csupán „rágócsont” vagy meghosszabbított rágópálca volt, esetleg valamilyen bemélyedéssel.

A bitorlással kapcsolatban a Brüsszeli Kereskedelmi Bíróság megállapította, hogy a közösségi védjegyrendelet 9(1)(b) cikke szerint nem csupán az összetévesztés veszélye forgott fenn, hanem a 9(c) cikk szerint bitorlás is történt. Azt is megállapította, hogy a használat széles körű volta, földrajzi mértéke és időtartama, valamint a 3D védjegy reklámozása érdekében végzett beruházások mértéke kétségtelenül azt mutatta, hogy a védjegy az Európai Unió legjelentősebb piacain hírnévre tett szert.

A bíróság megállapította továbbá, hogy a védjegy és a bitorló jelzés hasonló benyomást keltett a fogyasztókban. Ennek következtében a fogyasztók kapcsolatot feltételezhetnek a védjegy és a jelzés között.

Azt is megállapította, hogy az alperes ki akarta használni a Mars DENTASTIX közösségi védjegyének a vonzerejét, és az X keresztmetszet választása az alperes részéről nem volt véletlennek tekinthető.

Az alperes a Mars Benelux mintájának az érvényességét azon az alapon vonta kétségbe, hogy az X keresztmetszetet kizárólag műszaki eredmény elérésének szándéka diktálta (va-

gyis annak a megakadályozása, hogy a rudacsók elguruljanak, valamint a fogak közötti rések tisztításának az elősegítése).

A Brüsszeli Kereskedelmi Bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel. Éppen ellenkezőleg, a kutyaeledek formáinak széles körű változatossága alapján azon a véleményen volt, hogy a rágópálcikák tervezésének magas volt a szabadságfoka, és hogy az alperesek mintái nem gyakoroltak eltérő általános benyomást a tájékozott felhasználóra. Miközben a BKB a „tájékozott felhasználót” kutyaeledelt vásárló fogyasztóként, vagyis olyan személyként határozta meg, aki jellegzetesen viszonylag nagyfokú figyelmet fordít a vásárolt tárgyra, arra a tényre is utalt, hogy a kutyaeledel egy gyorsan mozgó fogyasztási termék, amelyet a fogyasztók gyorsan eltüntetnek az üzletek polcairól. Ezért a csekélyebb mintakülönbségek nem lennének elegendők ahhoz, hogy a fogyasztóban eltérő általános benyomást keltsenek.

Végül azon az alapon is elítélte az alperest, hogy a tisztességtelen piaci gyakorlat jogi rendelkezéseibe is ütközött, mert törvénytelen, élösködő magatartást tanúsított, amikor kihasználta és kisajátította azt a hírnevet, amelyet a Mars a DENTASTIX termékkel szerzett.

Ezután a bíróság egy egész Európára kiterjedő döntéssel elrendelte, hogy az alperes szüntesse meg az X alakú bitorló rágópálcikák forgalmazását.

Dánia

A V2H egy dán vállalat, amelynek európai védjegylajstromozásai vannak a v2 védjegyre és annak változataira, főleg a 34. és a 35. áruosztályban. A v2H a védjegyet dohány-, tubák- és rágódohánytermékekre használja 2006 óta.

A VMR egy amerikai vállalat, amely e-cigarettákat gyárt és árusít v2CIGS védjeggyel.

A V2H 2012-ben tudta meg, hogy a VMR az Európai Unióban árusítja e-cigarettáit. Ez ellen kifogást emelve keresetet indított a VMR svéd elosztója ellen. A svéd bíróságok 2013 júniusában végzést hoztak a svéd elosztó ellen.

2013. augusztus 2-án a VMR a Belső Piac Harmonizációs Hivatalánál kifogást emelt a V2H európai védjegylajstromozásai ellen, és felkérte a BPHH-t azok törlésére. Ezt követően a V2H 2013. október 21-én a Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróságnál egész Európára érvényes pert indított a VMR ellen, majd a VMR-t 2013. november 26-án Dániában külön is beperelte.

Az utóbbi perben a VMR az európai védjegyirányelv 104. cikke alapján a per szüneteltetését kérte. Ezt a V2H kifogásolta, azt állítva, hogy különleges okok forogtak fenn a halasztási kérelem megtagadására (vagyis a VMR kifogásai megalapozatlanok voltak, és tekintve, hogy a BPHH döntése hat-hét évet is igénybe vehet, ez elegendő ok volt a halasztási kérelem elutasítására).

A Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság a 104. cikk alapján elrendelte az eljárás szüneteltetését annak a feltevésnek az alapján, hogy egy szüneteltetési kérelemnek helyt kell adni, hacsak nincsenek különleges okok az ilyen kérelem elutasítására. Ebben az ügyben megállapította, hogy a törlési kérelmet a BPHH-nál a vita kirobbanása után nyújtották be, és így nem forogtak fenn különleges okok. Annak sem állt fenn a lehetősége, hogy a VMR azonos kifogásokat emeljen a dán bíróság előtt.

A V2H európai érvényű keresete ügyében megállapította, hogy a 104. cikk alapján nem volt ok az eljárás szüneteltetésére. Emellett a bíróság azt is megállapította, hogy V2H bizonyította v2 védjegyének valószínű bitorlását a VMR által, és hogy az áruk azonosak voltak. Így az egész Európai Unióra érvényes hatállyal eltiltotta a VMR-t az e-cigaretta forgalmazásától és a v2 kifejezést tartalmazó doménnevek használatától. Az eltiltást a bíróság 2,5 millió DKK bankgarancia letétbe helyezésétől tette függővé. A VMR-nek 60 ezer DKK költségtérítést kellett fizetnie.

Dél-Korea

A dél-koreai szabadalmi törvény 2015. január 1-jén hatályba lépett módosítása szerint lehetőség van a külföldi elsőbbséget igénylő bejelentések esetében angol nyelvű leírás és igénypontok benyújtására. A koreai nyelvű fordítást a legkorábbi elsőbbségi naptól számított 14 hónapon belül kell benyújtani. Ennek a határidőnek az elmulasztása esetén a bejelentést visszavontnak tekintik.

Angol nyelvű bejelentés esetén javítást az eredeti angol nyelvű leírás, nem pedig a koreai fordítás alapján lehet elvégezni. A korábbi törvény szerint csak a koreai fordítás alapján lehetett módosítani a benyújtott leírást, és fordítási hibát nem lehetett kijavítani, kivéve azt az esetet, amikor azt alátámasztotta a koreai fordítás.

PCT-bejelentések esetén a koreai fordítás benyújtásának határideje a korábbi 31 hónapról 32 hónapra változott.

Egyesült Arab Emírségek

2014. november 1-jétől kezdve az egyesült arab emírségekbeli szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálatának hivatalos díja esedékes

– a bejelentés benyújtásakor (vagyis amikor a bejelentést az összes szükséges dokumentummal egyidejűleg nyújtják be), vagy

– a bejelentés időpontjától számított 90 napon belül (amikor a bejelentő kihasználja a szükséges dokumentumok benyújtására törvényesen engedélyezett 90 napos időtartamot).

A hivatalos díj befizetésére engedélyezett határidő elmulasztása a bejelentés megszűnését eredményezi. Ez megváltoztatja a korábbi gyakorlatot, amelynek alapján az Egyesült Arab Emírségek Szabadalmi Hivatala értesítést küldött (néha az alaki vizsgálat befejezése után), amelyben kérte az érdemi vizsgálati illeték befizetését. Ennek a rendszernek a megléte alatt a hivatalnál hátralék alakult ki, aminek következtében a szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálatának a megkezdéséig gyakran számos év telt el.

A fenti változással egyidejűleg a hivatal azt is bejelentette, hogy a 2011-ben, 2012-ben és 2013-ban benyújtott szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálati illetékét 90 napon belül, vagyis 2015. január 23-ig be kellett fizetni. E határidő elmulasztása a bejelentések megszűnését eredményezte.

Összhangban ezekkel a változásokkal a hivatal 2014. február 7-én megállapodást írt alá a Dél-koreai Szellemi Tulajdon-védelmi Hivatallal, amelyben az utóbbi kötelezte magát arra, hogy elvállalja az Egyesült Arab Emírségek Szabadalmi Hivatalához beérkező szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálatát. Ez helyettesíti a korábbi megállapodást, amelynek alapján az Egyesült Arab Emírségek Szabadalmi Hivatalához beérkezett szabadalmi bejelentéseket alvállalkozásban kiadták vizsgálatra az Osztrák Szabadalmi Hivatalnak.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) 2014 decemberében elnyerte az ISO 9001 minősítést minőségi vezetési rendszeréért, amely egyaránt vonatkozik a szabadalomengedélyezési eljárás kutatási, vizsgálati, felszólalási, korlátozási és megsemmisítési szakaszára.

A bizonylatot Götz Blechschmidt, a Német Vezetési Rendszerek Minőségtanúsítványi Társasága (Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementssystemen) adta át az ESZH elnökének, Benoît Battistellinek.

„Ez csúcsa egy hosszú eljárásnak, és további bizonyítéka hosszú ideje meglévő elhivatottságunknak az európai szabadalmi rendszer minősége iránt” – mondta Battistelli elnök.

„Különösen örülök a bizonylat elnyerésének az ESZH teljes személyi állománya nevében, mert ez bizonyítja odaadásunkat a folytonos javulás iránt a szabadalmi bejelentők és a tágabb közönség javára” – tette hozzá. „A minőség a legfőbb stratégiai cél az ESZH számára, és ez az eljárás segít bennünket, hogy megerősítsük vezető helyünket ezen a téren”.

Az ISO 9001 bizonylat egy nemzetközileg elismert mérce a minőségi vezetési rendszerek számára. A bizonylati eljárás a magasabb vezetés odaadását, megalapozott eljárásokat és ellenőrzést, valamint a személyi állomány elkötelezettségét igényli.

B) Első közelítés szerint az ESZH 2014-ben 273 110-nél több szabadalmi bejelentést kapott, ami mintegy 3%-os növekedésnek felel meg 2013-hoz viszonyítva, és egyúttal az eddigi legmagasabb értéknek felel meg. „Ezek a számok csak az első becslést jelentik, azonban megerősítik Európa erejét az innováció központjaként” – közölte Benoît Battistelli, az ESZH elnöke. „Az ESZH-nál benyújtott bejelentések száma ötödik éve fokozatosan növekszik, és most csúcstól ért el” – mondta.

Az előzetes adatok azt mutatják, hogy az Európából származó bejelentések stabilak maradtak (0,3%-os növekedés). Erősen nőtt az USA-ból érkező bejelentések száma (6,7%-kal), ami megerősítette az USA vezető szerepét az országok rangsorában. Nagyon erősen növekedett (16,8%-kal) a Kínából érkező bejelentések száma. A Dél-Koreából érkező bejelentések mérsékelt növekedést (1,4%) mutattak, míg a japán bejelentések száma 3,8%-kal csökkent.

Az ESZH később fog részletes adatokat közölni.

C) Az ESZH 2014. november 1-jén egy „PCT Direct”-nek nevezett új PCT-szolgáltatást vezetett be. Ennek alapján egy olyan korábbi bejelentés elsőbbségét igénylő nemzetközi bejelentés benyújtója, amelynek újdonságát az ESZH már kutatta, benyújthat kötetlen megjegyzéseket az ESZH által az elsőbbségi bejelentés kapcsán kiadott európai kutatási jelentésre adott válaszként.

Az ilyen kötetlen megjegyzéseket a nemzetközi bejelentés igénypontjainak szabadalmazhatóságát bizonyító érvekre, valamint (ha vannak ilyenek) azokra a magyarázatokra kell alapozni, amelyeket az elsőbbségi bejelentés kapcsán a leírásba iktattak be.

Annak érdekében, hogy a PCT-bejelentést a PCT Direct alapján lehessen vizsgálni, két követelményt kell kielégíteni:

a) A kötetlen megjegyzéseket a PCT-bejelentéssel együtt kell benyújtani az ESZH-nál mint átvevőhivatalnál. A megjegyzéseket külön dokumentumként kell benyújtani olyan levél alakjában, amelynek az alábbi címet kell adni: „PCT Direct /kötetlen megjegyzések”, a korábbi bejelentés bejelentési számának világos azonosításával. Ha a PCT-bejelentésbe módosításokat iktattak be, előnyös egy nyomtatáshoz előkészített példányt benyújtani, amelyben azonosítva vannak a módosítások.

b) A PCT-bejelentésnek egy olyan korábbi bejelentés elsőbbségét kell igényelnie, amellyel kapcsolatban a kutatást az ESZH végezte el (ez a korábbi bejelentés lehet egy európai vagy egy nemzeti első bejelentés, feltéve, hogy a nemzeti első bejelentés számára a kutatást az ESZH végezte el).

Az elővizsgáló a PCT Direct keretében benyújtott kötetlen megjegyzéseket figyelembe fogja venni, amikor a nemzetközi kutatási jelentést és írott véleményt készíti, feltéve, hogy a nemzetközi bejelentés kielégíti a fenti követelményeket; az elővizsgáló azonban nem fog kimondottan utalni a PCT Direct levélre vagy annak tartalmára.

A PCT Direct levelek a köz számára a WIPO PATENTSCOPE weboldalán érhetők el.

Bár az elővizsgálók továbbra is az első bejelentés kapcsán végzett munkájukra támaszkodnak, a bejelentő hozzájárulása a kötetlen megjegyzésekkel segíteni fogja az elővizsgálót a nemzetközi bejelentés megítélésében, ezáltal a bejelentők számára megjavult és olcsó szolgáltatást nyújtva.

A PCT Direct olyan nemzetközi bejelentések esetén alkalmazható, amelyeket az ESZH-nál mint átvévhivatalnál 2014. november 1-jén vagy azt követően nyújtottak be.

D) Az ESZH fellebbezési tanácsainak megalapozott esetjoga szerint nem minden számítógépprogram szabadalmazható. Az oltalmazható és a nem oltalmazható számítógépprogramok közötti különbséget a joggyakorlat egy „további” műszaki hatáshoz köti. Figyelembe véve egy programozó tevékenységét, a Bővített Fellebbezési Tanács G 3/08 sz. döntésében megállapította: „Az a tény, hogy alapvetően minden számítógépprogram megszovegezése műszaki megfontolásokat igényel abban az értelemben, hogy a programozónak olyan eljárást kell kialakítania, amelyet egy gép el tud végezni, nem elegendő annak garantálásához, hogy a programnak műszaki jellege legyen” (vagy hogy „műszaki eszközt” képezzen, miként ez ki van fejezve például a T 258/03 sz. [Hitachi] döntésben). Ennek analógiájára mondható, hogy ez csak akkor van garantálva, ha a program megírása „további műszaki megfontolásokat” igényel. Azt a kérdést, hogy egy intuitív programozási séma magában foglal-e „további műszaki megfontolásokat”, a 3.5.06 sz. tanács 2013. július 18-i, T 1539 sz. döntése válaszolta meg.

A döntés alapját képező, német nyelvű európai szabadalmi bejelentést az elővizsgálói osztály feltalálói tevékenység hiánya miatt elutasította. A találmány grafikai programozónyelvre és -környezetre vonatkozott, amelynek a felhasználót képessé kell tennie arra, hogy nagyobb tanulási erőfeszítés vagy különleges szakértelem nélkül létre tudjon hozni programkódot. A találmány szerint különböző programmodulok állnak rendelkezésre, amelyeket előre meghatározott szabályok szerint össze lehet kötni. A modulokat grafikai szimbólumok képviselik, amelyeket egy felhasználó egy képszerűen megjelenítő felületen el tud rendezni és vonalakkal össze tud kötni, ezáltal egy szerkezeti diagramot képezve. A diagram minden egyes modulja a programkód egy részletének, míg a diagram egy teljes programnak felel meg. Egy számítógép képernyőjén grafikai szimbólumokat kezelve egy felhasználó így meg tud határozni szövegalapú programkódot anélkül, hogy közvetlenül bármilyen szöveget kellene beiktatnia. Az egyes modulokat azonban egy ablakban ráklikkeléssel meg lehet szerkeszteni.

A tanács véleménye szerint az a hatás, hogy egy felhasználó csökkenteni tudja azt a szellemi erőfeszítést, amelyet a programozásnál ki kell fejtenie, nem műszaki jellegű, annál is

kevésbé, mert egyaránt elérhető minden program esetében, függetlenül attól, hogy az milyen célt szolgál. A programozási tevékenység – a programkód kialakítása értelmében – azt foglalja magában, hogy a programozónak egy programozónyelv készletéből azokat a megfogalmazásokat kell kiválasztania, amelyek a kívánt eredményhez vezetnek, amikor a programot alkalmazzák.

Ezért – a tanács véleménye szerint – a programozási tevékenység mint olyan alapvetően egy észbeli eljárás, amely összehasonlítható egy gondolat szóbeli kifejezésével vagy egy matematikai tény számszerű megszövegezésével, és így hiányzik belőle egy „további műszaki megfontolás”. Ezt a megállapítást kell alkalmazni, ha (és amennyiben) a programozási tevékenység nem szolgál egy műszaki hatás okozati előállítására egy konkrét alkalmazás vagy környezet keretében – és itt ilyen esetről van szó.

Ilyen ok folytán a tanács azon a véleményen volt, hogy egy programozónyelv meghatározása és rendelkezésre bocsátása vagy egy ilyen eszköz önmagában nem járul hozzá egy műszaki probléma megoldásához.

A vonatkozó igénypontok egy számítógép által megvalósítható eljárásra és egy számítógéprendszerre vonatkoztak, és képszerűen megjelenítő felületeket, képszerű megjelenítési szimbólumokat és azok vonalakkal való összekötéseit foglalták magukban ahhoz, hogy megjelenítsék a programszerkezetet és annak lefolyását. Így a tanács az igényelt tárgyat az Európai Szabadalmi Egyezmény 52. cikke alá eső találmánynak tekintette. Minthogy azonban a képszerűen megjelenítő felületek a programmodulok szimbólumainak kijelzésére elemi megoldások a programozási környezetben, és mivel ezeknek a moduloknak vonalakkal történő önműködő összekötése megalapozott programszabályok szerint olyan általános megközelítésnek tekinthető, amely felmenti a felhasználót szöveg kézzel való beírásától, az igényelt tárgyat a tanács nem tekintette feltalálói tevékenységet tartalmazónak.

E) Az ESZH joggyakorlata szerint egy igénypontban akkor engedélyezik a funkcionális vonásokat, ha azok kellően és világosan ki vannak nyilvánítva. Funkcionális meghatározásokat csak akkor tekintenek egy igénypontban világosnak, ha egyrészt a találmányt nem lehet másképp világosabban meghatározni az igénypont oltalmi körének túlságos korlátozása nélkül, másrészt a funkcionális meghatározást egy szakember túlzott teher nélkül gyakorlatba tudja venni.

Emellett egy igénypontnak a találmány által felvetett műszaki feladat megoldásához eleendő műszaki kinyilvánítást kell tartalmaznia.

Ilyen szempontok merültek fel az ESZH műszaki tanácsa előtt a *T 1151/04* sz. ügyben, amely dipeptidil-peptidáz inhibitorok tárgyú találmányra vonatkozott. Itt a tanács megállapította, hogy a lehetőség szerinti vegyületek szerkezeti korlátozása nélkül egy szakember nem tudja a találmányt gyakorlatba venni, mert az igényelt vegyületek korlátlan szerkezeti lehetőségekkel bírnak, és felölelnek mind ismert, mind új vegyületeket.

Ez a döntés összhangban van az ESZH fellebbezési tanácsainak korábbi döntéseivel, amelyek szerint a tág oltalmi körű funkcionális igénypontok engedélyezését nem teszi indokolt-

tá a technika állásának tényleges bővítése a találmány által, vagyis az ESZH általában nem engedélyezett szabadalmi oltalmat olyan kémiai vegyületekre, amelyek csupán funkcióval vannak meghatározva szerkezeti korlátozások nélkül.

A Német Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) a párhuzamos német bejelentés ügyében ellenkező, vagyis engedélyező végzést hozott. Erről a „Németország” címszó alatt számolunk be.

F) A *T 1695/07* ügyben a tanács azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy az emberi test sebészeti kezelésére szolgáló és így az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 53c) cikke szerint a szabadalmazásból kizárt eljárásról van-e szó egy olyan vérkezelési eljárás esetében, amelynél egy páciensből folytonosan vért vesznek, amelyet ezután egy testen kívüli körben keringetnek, majd visszavezetik a páciensbe. Ez nem esik azon eljárások körébe, amelyekkel kapcsolatban a Bővített Fellebbezési Tanács a *G 1/07* döntésében azt állapította meg, hogy „szűkebb értelmezés” szerint nem esnek a kizáró szabályozás hatálya alá, mert „kereskedelmi, nem orvosi környezetben” hajtják végre, és „minimális behatásnak” sem tekinthető, amelyet „nem kritikus testhelyeken” végeznek.

Egy ilyen *in vivo* eljárás „orvosi szakismereteket igényel, és olyan beavatkozás-fajtákhoz” tartozik, amelyek az orvosi hivatás alaptervékenységét képezik akkor is, ha orvosi-műszaki segítségemélyzet hajtja végre.

Még ha az eljárást a szükséges szakmai gondossággal és szakértelemmel végzik is, egészségkockázat áll fenn, amely jelentősnek minősíthető, ha a *G 1/07* ügyben megnevezett kezelések – amilyen a tetoválás, a piercing, a szőreltávolítás és az optikai besugárzás – mellékhatásait meghaladó kockázatokról van szó. Az abszolút és relatív kockázatok és azok valószínűségének tényszerű elemzése nehezen megvalósítható, és ezért nem is követelhető.

A fentiek alapján a tanács az eljárást az ESZE 53c) cikke alá tartozónak ítélte.

G) A *T 1635/09* ügyben a főkérelem 1. igénypontja egy keverék orális fogamzásgátlásra való felhasználására vonatkozott, ahol a keverékben levő hormonok koncentrációját olyan alacsonyra választották, hogy az orális fogamzásgátlás esetén várható káros mellékhatásokat elkerülték, illetve csökkentették. Miután a tanács megállapította, hogy a fellebbezési tanácsok kialakult joggyakorlata szerint a terhességtől való megóvás nem gyógyászati eljárás még a megelőzés értelmében sem, a tanács azt vizsgálta, hogy az igénypont tárgya egészében egy vagy több gyógyászati lépést és/vagy gyógyászati hatást tartalmaz-e.

A tanács kiemelte, hogy a hatóanyag-koncentráció csökkentése semmiképpen sem szolgál a fogamzás elleni hatékonyság javítására, hanem kizárólag másodlagos hatású, így például a nemkívánatos mellékhatások elkerülését, illetve csökkentését teszi lehetővé. Ezért, bár a vizsgált igénypontban egy önmagában nem gyógyászati alkalmazást igényelnek, egyidejűleg az igénypontban meghatározott hatóanyag-koncentráció megválasztása révén másodlagos hatások elleni olyan megelőzés lép fel, amelyet az önmagukban nem gyógyászati alkalmazás elvégzésekor várni kell. Ez a megelőzés, amely a hatóanyag-koncentráció megadása révén az igénypontban gyökerezik, és amelyet a másodlagos hatások káros természete alapján

egyértelműen gyógyászatnak kell tekinteni, elválaszthatatlanul kapcsolódik az önmagában nem gyógyászati fogamzásgátlás elvégzéséhez, úgyhogy a vizsgált főkérelem 1. igénypontjának tárgya egészében gyógyászati eljárást tartalmaz. Ezért a főkérelem 1. igénypontjának a tárgya az ESZE 53c) cikke alapján ki van vonva a szabadalmazhatóság köréből.

Az 1. segédkérelem vonatkozásában, amely a főkérelem 1. igénypontjától a „nem gyógyászati” disclaimer beiktatása által különbözik, a tanács kinyilvánította, hogy ezzel a disclaimerrel egy olyan igénypontból, amely tárgyilag elkülöníthetően mind gyógyászati, mind nem gyógyászati alkalmazásokat is felölel, a gyógyászati alkalmazások kizárhatók lennének, úgyhogy a megmaradó tárgy már nem esne az ESZE 53c) cikke alá. Egy ilyen disclaimerrel azonban nem lehetséges egy olyan alkalmazást, amely kötelezően felölel egy vagy több gyógyászati lépést, nem gyógyászatiként meghatározni, mert azt a kérdést, hogy egy igényelt alkalmazás gyógyászati vagy nem gyógyászati, kizárólag az ebben az alkalmazásban végrehajtott tevékenységek, illetve az ekkor elért hatások alapján lehet eldönteni. Ezért az ESZE 53c) cikke szerinti szabadalmazási tilalom a disclaimer beiktatása ellenére is vonatkozik az 1. segédkérelem 1. igénypontjának a tárgyára is.

H) A *T 1075/06* ügyben a tanács megállapította, hogy egy olyan eljárási igénypont, amely szerint a feldolgozott vért néhány komponensének eltávolítása és egy alvadésgátlóval való gazdagítása után a véradóba visszavezetik, az ESZE 53c) cikke szerint az emberi test gyógyászati kezelésére szolgáló eljárásnak minősül, és így ki van zárva a szabadalmazhatóságból.

I) A *T 385/09* ügyben a tanács egy állatok lehűtésére szolgáló, nem gyógyászati eljárással foglalkozott, amelyben az állatokat egy finoman porított folyadékkal bepermetezik, és a nedves állatokra levegőt fújnak. A lehűtést a fejőistállóban kell végezni, és ezzel a teheneket a fejőistállóba kívánják csalogatni.

A tanács megállapította, hogy az igényelt eljárás (mert nem gyógyászati jellegű) mint állatok kezelésére irányuló eljárás bírálendő el, ahol az állatoknak melegük van ugyan, azonban normál egészségi állapotban vannak. Ennek megfelelően az igényelt eljárás nem tekinthető gyógyászati kezelési eljárásnak, hanem olyan eljárásnak, ahol egy egészséges állatnak kellemes érzést okoznak abból a célból, hogy az kész legyen a fejőistállóba menni, hogy ezt a kellemes érzést újra megszerezhesse magának.

J) A *T 1698/09* ügyben a tanács megállapította, hogy az ESZE 54(3) cikke szerint a technika állásához tartozik az olyan európai szabadalmi bejelentések tartalma, amelyek bejelentési napja korábbi a vitatott szabadaloménál, és amelyeket csak e nap után publikáltak. A tanács kijelentette, hogy egy német használati minta nem minősül sem német, sem európai szabadalmi bejelentésnek. Ezen az sem változtat, ha Németországot megnevezik a vitatott szabadalomban.

K) A *T 7/07* ügyben egy harmadik fél többek között azt állította, hogy a szabadalom főigénypontjai egy előhasználattal szemben nem újak; ugyanis klinikai kísérleteket végeztek olyan fogamzásgátló anyagokkal, amelyeket a szabadalomban igényelt anyagkeverék tartalmazott. A kísérletek résztvevőit tájékoztatták a komponensekről, azonban nem írtattak

velük alá semmiféle titoktartási kötelezettséget, és nem adtak vissza minden felhasználatlan gyógyszert. Így a gyógyszerek a harmadik fél nézete szerint nyilvánosan hozzáférhetővé váltak.

A tanács a fellebbezési tanácsok állandó joggyakorlatára hivatkozott, amely szerint ha a nyilvánosság egyetlen tagja, akit nem köt titoktartási kötelezettség, elméletileg hozzájuthat egy meghatározott információhoz, ez az információ az ESZE 54(2) cikke értelmében a nyilvánosság számára hozzáférhetőnek minősül. A szabadalomtulajdonos a gyógyszer kiadása után nyilvánvalóan elvesztette a gyógyszer feletti ellenőrzést, mert a klinikai kísérletek résztvevői semmilyen módon nem voltak akadályozva abban, hogy a gyógyszer felett tetszésük szerint rendelkezzenek. Ilyen körülmények között a tanács arra a következtetésre jutott, hogy a gyógyszer a résztvevőknek való kiadás által a nyilvánosság számára hozzáférhetővé vált.

Még azt kellett megvizsgálni, hogy a szakember abban a helyzetben volt-e, hogy elemezni tudja a gyógyszer tartalmát és szerkezetét. Különösen értékelni kellett azt a tényt, hogy a szakember a drospirenon mikronizált állapotát meg tudta-e határozni, mert ezt a klinikai kísérletek résztvevőivel nem közölték.

A tanács végül megállapította, hogy a szakember a klinikai kísérleteknél felhasznált termékek összetételét vagy belső szerkezetét különösebb megterhelés nélkül meg tudta állapítani, és reprodukálni is tudta.

L) A T 278/09 ügyben a tanács egy termékadatlap nyilvános hozzáférhetőségével kapcsolatban megállapította, hogy egy ilyen lap újonnan kifejlesztett vagy javított termékeknek csak az összetételét és a tulajdonságait mutatja, azonban mint olyan nem közöl semmit a termékek értékesítéséről és esetleges nyilvános hozzáférhetőségéről.

A piacra vitelre és annak időpontjára vonatkozó döntés más körülményeken, így a mindenkori vállalat gazdasági helyzetén és eladási politikáján nyugodhat. Emellett egy adatlap a leírt termék piacra vitelével kapcsolatos pozitív döntés révén nem válik kötelezően a nyilvánosság számára szánt információvá, mert titoktartási kötelezettség terhe mellett is átadhatják a vevőknek. Ezért egy ilyen esetben nem elegendő az állítólag újdonságrontó termékadatlap nyilvános hozzáférhetőségének a valószínűségét csupán mérlegelni, ha ez a hozzáférhetőség csak feltételezésen alapszik.

M) A T 2/09 ügyben a tanács úgy döntött, hogy egy e-mail tartalma már csak azért sem vált az ESZE 54(2) cikke értelmében a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, mert az e-mailt a 2000. február 1-jei bejelentési nap előtt továbbították az interneten.

Az Európai Unió Általános Bírósága

A Royalton Overseas Ltd. (Royalton) v. Office for Harmonisation in the Internal Market (OHIM)-ügyben az Általános Bíróság (General Court, GC) hatályon kívül helyezte az Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Office for Harmonization in the Internal Market, BPHH,

OHIM) 1. fellebbezési tanácsának a döntését, amellyel a tanács elutasította egy ügy felfüggesztésének az engedélyezését. Ez a döntés azért fontos, mert első ízben történt, hogy a fellebbezési tanács ilyen eljárási ügyben hozott döntését úgy ítélték meg, hogy az meghaladja annak széles ítélkezési körét.

A döntés egy közösségi védjegy (community trade mark, CTM) elleni felszólalásra vonatkozott, amelyet egy korábbi romániai lajstromozásra alapoztak. A felszólalást helyben hagyták bizonyos árukra és szolgáltatásokra. A CTM benyújtója, a Royalton a BPHH 1. fellebbezési tanácsánál fellebbezett a döntés ellen, és kérte, hogy a fellebbezést függesszék fel amíg függőben van egy törlési kereset a romániai lajstromozás ellen.

A tanács az alábbi okokra hivatkozva elutasította a fellebbezés felfüggesztését:

- nem nyújtották be az eredeti törlési kereset másolatát;
- a benyújtott angol fordítás nem bizonyította, hogy a román lajstromozás volt a tárgy a törlési keresetnek; és
- a törlési keresetet azt követően nyújtották be, hogy már be volt nyújtva a fellebbezés és annak indítékai.

A tanács azt is megállapította, hogy komoly kétségei voltak a Royalton felfüggesztést megalapozó valódi szándékait illetően, mert korábban törlési keresetet nyújtott be a romániai lajstromozás ellen, amit befejezett.

A tanács döntése megerősítette a felszólalási osztály megállapításait. Ez ellen a Royalton a GC-hez nyújtott be fellebbezést, amely megállapította, hogy a tanács helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy nem nyújtották be az eredeti törlési határozat másolatát; a BPHH ugyanis elismerte, hogy ezt az iratot valójában a fellebbezés indokaival együtt nyújtották be. Ezért a tanács nem teljesítette a közösségi védjegyrendelet 76(1) cikke szerinti kötelezettségét, amelynek alapján gondosan és részrehajlás nélkül kellett volna megvizsgálnia az ügy valamennyi ténybeli és jogi vonatkozását.

A GC azonban azt is megvizsgálta, hogy nem kellett volna-e helyt adni a felfüggesztési kérelemnek még akkor is, ha a törlési keresetet helyesen vették volna figyelembe. A GC elismerte, hogy a tanács széles megítélési körrel rendelkezik a felfüggesztési kérelmekkel kapcsolatban, de a felfüggesztésre vonatkozó döntését még jogilag felül lehet vizsgálni, ha kézenfekvő megítélési hibát követett el, vagy a hatalommal való visszaélés történt.

A GC megállapította, hogy még ha a tanács elfogadta is, hogy egy törlési kereset függőben volt, ez nem tette a felfüggesztés elutasítását kézenfekvő megítélési hibává. Az Európai Unió eljárási tisztességet elváró általános elvei a CTM kérelmezője és egyéb felek közötti versengő érdekek mérlegelését teszik szükségessé. Egy ilyen vonatkozásban elkövetett mulasztás kézenfekvő megítélési hibát képezhet.

A törlési eljárások és a felszólalások különálló és önálló eljárások. Be lehet nyújtani egy törlési eljárást akkor is, ha a védjegy akkor éppen egy felszólalás alapját képezi, és az ilyen eljárás nem bizonyítéka a rosszhiszeműségnek. A felszólalási eljárást azonban nem kell

szükségszerűen felfüggeszteni, ha törlési eljárást indítanak a felszólaló védjegye ellen. A felfüggesztésre vonatkozó döntés a szóban forgó érdekek mérlegelését kívánja.

A Royalton által korábban benyújtott törlési kereseteknek nem volt eljárási oka, és ezért a tanácsnak nem volt alapja azt gyanítani, hogy a Royalton megkísérelte késleltetni a felszólalás elintézését új törlési kereset benyújtásával és a felszólalás felfüggesztésének megkísérlésével. A Royalton kevés nyereségre tehetett volna szert ilyen cselekvéssel, mert a bejelentő később egyszerűen egy új bejelentést nyújthatott volna be, ha végül a törlési eljárás eredményesnek bizonyult volna. Ezért a felfüggesztés ilyen kétségek alapján történő elutasítása a tanács által elvont és tárgyilagos bizonyítékokkal alá nem támasztott volt. A Royalton szándékaira vonatkozó feltételezésekkel kapcsolatban a tanács elmulasztotta figyelembe venni a Royalton helyzetének valamennyi szempontját. Nem az egész képet nézte, és nem helyesen mérlegelte az érintett különböző érdekeket. Ezért helytelen volt a felfüggesztés elutasítására vonatkozó döntés.

Minthogy a felfüggesztés kérdését az összetévesztés valószínűségének megítélése előtt kell eldönteni, a GC hatálytalanította a döntést, és azt érdemileg nem elemezte. Ez a döntés aláhúzza a BPHH fellebbezési tanácsainak tág megítélési körét, amit nem ugyanolyan hosszabbítási vagy felfüggesztési szabályok kötnek, mint a BPHH felszólalási vagy törlési osztályait. A tanácsok közelítését az ilyen ügyekhez nagyon nehezen lehet megjósolni, és a fellebbezési tanácsok gyakorlata és eljárása nagyrészt még dokumentálatlan. Valójában a különböző tanácsok gyakran eltérő módon közelítik meg ugyanazt az eljárási kérdést. Ebben az esetben a tanács túl messze ment a felfüggesztést kérő fél szándékainak a megítélésében, és a döntés hasznos vizsgálatát képezi azoknak a kézenfekvő hibáknak, amelyeket az érintett különböző érdekek mérlegelésekor követnek el.

Az Európai Unió Bírósága

A) A *Netto Marken-Discount AG & Co. KG* (Netto) kérelmet nyújtott be a Német Szabadalmi és Védjegy hivatalnál (Deutsches Patent- und Markenamt, DPMA) az alábbi védjegy lajstromozása iránt a 18., 25., 35. és 36. áruosztályban. A 35. áruosztály kapcsán a részletezés a következő volt:

Szolgáltatások a kis- és a nagykereskedelemben, különösen különböző szolgáltatások összehozása mások javára, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy kényelmesen megvásárolják ezeket a szolgáltatásokat, különösen a kiskereskedők vagy a nagykereskedők szolgáltatásai a csomagküldő szolgáltatásokon keresztül vagy az elektronikus média segítségével, például a televíziót árusító programok weboldalai a következő szolgáltatások

vonatkozásában: a 35. áruosztályban hirdetés, üzletvezetés, üzletadminisztráció és egyéb funkciók; a 36. áruosztályban voucherek vagy zálogjegyek kibocsátása; a 39. áruosztályban utazási szolgáltatások; a 41. áruosztályban szórakoztatás; a 45. áruosztályban személyes és szociális szolgáltatások egyének szükségleteinek a kielégítésére.

A DPMA a 35. áruosztállyal kapcsolatban elutasította a bejelentést, mert nem volt kellő elhatárolás a kért szolgáltatások és egyéb szolgáltatások között.

A Netto a Szövetségi Szabadalmi Bírósághoz (Bundespatentgericht, BPG) nyújtott be fellebbezést, amely úgy gondolta, hogy a fellebbezés alapvető kérdéseket érint a szolgáltatási védjegyek oltalmával kapcsolatban, és a következő kérdéseket intézte az Európai Unió Bíróságához (Court of Justice of the European Union, CJEU):

1. A védjegyirányelv 2. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezés értelmében egy szolgáltatás kiskereskedelmi szolgáltatást is felölel?

2. Ha a válasz az első kérdésre igenlő, a védjegyirányelv 2. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a kiskereskedő által ajánlott szolgáltatások tartalmát olyan részletesen kell felsorolni, mint a kiskereskedő által árusított árukat?

a) A felsorolás céljára elegendő, ha

(i) csak a szolgáltatások területét vagy általános címeiket,

(ii) csak osztály(oka)t vagy

(ii) minden egyes sajátos egyéni szolgáltatást megadnak?

b) Ezek a megjelölések azután részt vesznek a benyújtási időpont meghatározásában, vagy pedig, ahol általános címeiket vagy osztályokat adnak meg, helyettesítéseket vagy hozzáadásokat lehet végezni?

3. Ha a válasz az első kérdésre igenlő, a védjegyirányelv 2. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatásokra nyújtott védjegyohtalom hatálya kiterjed a kiskereskedő által nyújtott szolgáltatásokra is?

Az 1. kérdés vonatkozásában a CJEU könnyen megállapította, hogy harmadik felek szolgáltatásainak az összehozásából álló szolgáltatás ügyfelek számára a 35. áruosztály általános kifejezéseiben belül képezhet szolgáltatást. A CJEU a kiskereskedelmi szolgáltatások vonatkozásában a *Praktiker*-ügyben kifejlesztett elveket alkalmazza, ahol megállapította:

„Az 1988. december 21-i, 89/104/EEC sz. első tanácsi irányelv a védjegyekre vonatkozó tagállami törvények megközelítésére, különösen annak 2. cikke, kiskereskedelmi árakkal kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozik.”

A 2. kérdéssel kapcsolatban nem meglepő, hogy a CJEU nem ment részletekbe, hanem csupán a kielégítő világosság és pontosság követelményével kapcsolatos megállapításokra szorítkozott. Ezeket a követelményeket az *IP Translator*-ügyre vonatkozó, C-307/10 sz. döntés alapozta meg, amely az illetékes hatóságra hagyta a szükséges meghatározások megszüvegezését. A CJEU jelezte, hogy a Netto által szolgáltatott, osztálycímekre utaló lista nem elégíti ki ezt a követelményt.

A 3. kérdéssel kapcsolatban a CJEU elismeri, hogy ez teljesen hipotetikus, mert az illetékes bíróság előtti kérdés a lajstromozhatóságra vonatkozik, és itt nem játszik szerepet az oltalmi kör.

A CJEU elismeri ennek az ügynek a tárgyhoz tartozását, nevezetesen azt, hogy egy a szolgáltatásokat összehozó védjegy is engedélyezhető lehet, amikor ezek a szolgáltatások a bejelentő saját szolgáltatásai. Úgy tűnik, hogy a CJEU azt a nézetet képviseli, hogy bár ez nem teljesen világos, a bejelentő saját szolgáltatásainak az összeállítása nem lehet a 35. áruosztály jelentésén belüli szolgáltatás. A CJEU arra következtet azonban, hogy az a pusztán lehetőség, hogy a szolgáltatások a bejelentő saját szolgáltatásai lehetnek, nem elegendő a bejelentés elutasítására. Azonban még ha a Netto által ajánlott szolgáltatásválaszték felöllelhet is saját maga által nyújtott szolgáltatásokat, ez semmiképpen sem vonhatja kétségbe azt a tényt, hogy a lajstromozási kérelemben az alábbi szavakkal leírt felsorolás: „olyan szolgáltatások összehozása mások javára, amelyek a fogyasztók számára lehetővé teszik, hogy kényelmesen megvásárolják ezeket a szolgáltatásokat” alkalmas a szolgáltatásként való kategorizálásra. Annak a kockázatával, hogy a bejelentőt a fő eljárásban megfoszthatják attól a lehetőségtől, hogy ezt a megjelölést védjegyként lajstromoztassa, ennek az összehozó szolgáltatásnak a vonatkozásában a nizzai osztályozás 35. osztályában való lajstromozásra irányuló kérelmet nem lehet elutasítani csupán azon az alapon, hogy azoknak a szolgáltatásoknak a felsorolása, amelyeket a fogyasztóknak szándékszik nyújtani, saját maga által nyújtott szolgáltatásokat is felöllelhet.

A CJEU a következő válaszokat adta az első és a második kérdésre.

1. Egy gazdasági üzemeltető által nyújtott szolgáltatások, amelyek abból állnak, hogy összehoznak szolgáltatásokat úgy, hogy a fogyasztó kényelmesen össze tudja hasonlítani és meg tudja őket vásárolni, a védjegyirányelv 2. cikkében említett „szolgáltatások” fogalom alá eshetnek.

2. A védjegyirányelvet úgy kell értelmezni, hogy előírja azt a követelményt, hogy egy védjegy lajstromozási kérelmét olyan szolgáltatás vonatkozásában, amely szolgáltatások összehozásából áll, elegendő tisztasággal és pontossággal kell megszövegezni úgy, hogy lehetővé tegye a vonatkozó hatóságok és más gazdasági személyek számára annak ismeretét, hogy a bejelentő milyen szolgáltatásokat kíván összehozni.

B) Ez az ügy 2007-ben kezdődött, amikor a *Golden Balls Ltd* (GBL) a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál két kérelmet nyújtott be a GOLDEN BALLS (aranylabdák) szóvédjegy közösségi védjegyként való lajstromozása iránt.

2008-ban az *Intra-Press* felszólalt mindkét védjegybejelentés ellen azon az alapon, hogy közösségi védjegyként korábban lajstromoztatta a BALLON D'OR (aranylabda) szóvédjegyet. Állítása szerint fennállt a vásárlóközönség megtévesztésének a veszélye, mert mind a védjegyek, mind az áruk és szolgáltatások azonosak vagy hasonlóak voltak [8(1)(b) cikk]. Másodsorban az *Intra-Press* arra alapozta felszólalását, hogy korábbi BALLON D'OR védjegye híres, és még ha az áruk és a szolgáltatások eltérők lennének is, a későbbi GOLDEN BALLS

védjegyek tisztességtelen előnyre tennének szert a korábbi BALLON D'OR védjegy megkülönböztető jellegéből vagy hírnevéből, és az utóbbiakat károsan befolyásolnák.

A BPHH felszólalási osztálya mindkét felszólalást elutasította, mert megállapította, hogy a kifogásolt védjegyek kapcsán megjelölt áruk és szolgáltatások részben azonosak és részben eltérők voltak. A megjelölések vizuálisan és fonetikusán eltérők, és a vonatkozó vásárlóközönség egy része számára fogalmilag kismértékben hasonlóak voltak. Minthogy a megjelölések általánosságban eltérők voltak, nem forgott fenn az összetévesztés valószínűsége [40/94 sz. rendelet 8(1)(b)] cikke]. A korábbi védjegy hírnevével kapcsolatban a felszólalási osztály azon a véleményen volt, hogy nem lehet alkalmazni a rendelet 8(5) cikkét, mert a védjegyek nem voltak hasonlóak.

Az Intra-Pressé a felszólalási osztály mindkét döntése ellen fellebbezést nyújtott be a BPHH 1. fellebbezési tanácsánál. Ez a tanács részben helyt adott a fellebbezésnek, és a GOLDEN BALLS védjegyet csupán azokra az árukra lajstromozta, amelyek eltértek a BALLON D'OR védjegy által fedett áruktól.

Döntése ellen mindkét fél fellebbezést nyújtott be az Európai Unió Általános Bíróságánál. A GC 2013. szeptember 16-án hozott döntése megállapította, hogy a BALLON D'OR védjegy nem képezi akadályát a GOLDEN BALLS védjegy közösségi védjegyként való lajstromozásának.

E döntés ellen az Intra-Pressé fellebbezést nyújtott be a CJEU-nál, amely az ügyben 2014. november 20-án hozott döntést. Ebben a CJEU hatályon kívül helyezte a GC döntéseit, és megsemmisítette a BPHH fellebbezési tanácsainak a döntéseit.

A GC döntéseivel kapcsolatban a CJEU elutasította a fellebbezéseket, és megerősítette a GC döntéseit, amennyiben azok a GOLDEN BALLS védjegy lajstromozását illetik a BALLON D'OR védjegy által fedett árukkal azonos vagy azokhoz hasonló árukra vonatkozóan, mert a jelzések hasonlóságának hiánya alapján nem állt fenn az összetévesztés valószínűsége a rendelet 8(1)(b) cikke értelmében.

A CJEU azonban megállapította, hogy a GC döntése helytelen volt azzal kapcsolatban, hogy a jelzések közötti hasonlóság hiányából arra következtetett, hogy a rendelet 8(5) cikke szempontjából hiányzott a hasonlóság. A korábbi esetjogra utalva a CJEU megismételte, hogy az egyrészt a 8(1)(b) cikk által, másrészt a 8(5) cikk által megkívánt hasonlóság mértéke eltérő. Míg a nem híres védjegyek esetében az előbbi követelmény teljesítése függ az összetévesztés valószínűségét okozó hasonlóság mértékének a megállapításától, az összetévesztés valószínűségének ilyen megléte nem szükséges a 8(5) cikk szerinti oltalomhoz. A 8(5) cikk szerinti sérelem mértéke függvénye lehet a korábbi és a későbbi védjegy közötti hasonlóság mértékének, feltéve, hogy a vonatkozó közönség számára a hasonlóság elegendő ahhoz, hogy kapcsolatot találjon a védjegyek között.

A fentiek következtében a GC helytelenül zárta ki a 8(5) cikk alkalmazását anélkül, hogy először általános megállapítást tett volna arról, hogy a csekély mértékű hasonlóság mindazonáltal elegendő volt-e a vonatkozó közönség számára, adva lévén egyéb tényezők

is (amilyen a BALLON D'OR védjegy hírneve) ahhoz, hogy a védjegyek között kapcsolatot állapítson meg.

Így a BPHH-nak most újra el kell bírálnia az ügyet, és általánosan meg kell állapítania, hogy a vonatkozó közönség kapcsolatot állapítana-e meg a GOLDEN BALLS és a BALLON D'OR védjegy között az utóbbi védjegy állítólagos hírneve alapján.

C) A *Reber Holding* (Reber) felszólalt a *Wedl & Hofmann's Community* (Wedl) alábbi közösségi védjegybejelentése ellen, amely a 30. áruosztályban kávéra és cukorra vonatkozott. A Reber felszólalását saját német WALZERTRAUM védjegyére alapozta, amelyet a 30. áruosztályban csokoládétermékekre lajstromoztak.

Amikor a Wedl a Reber védjegye használatának bizonyítását kérte, az bizonyítékot nyújtott be arról, hogy kézzel készített pralinékat árusított üzletében Bad Reichenhallban, a bajor Alpok egy kisvárosában, és csokoládétermékéből évenként 40-60 kg-ot adott el, de termékét az interneten is hirdette. A felszólalási osztály ezt a tényleges használat bizonyítékának tekintette, és helyt adott a felszólalásnak.

A BPHH 4. fellebbezési tanácsa megváltoztatta a felszólalási osztály döntését, mert azon a véleményen volt, hogy a benyújtott bizonyíték nem volt elegendő a tényleges használat igazolására.

A Reber az Általános Bírósághoz fellebbezett, amely azonban elutasította a fellebbezést.

Végül a Reber az Európai Unió Bíróságához fordult, amely azonban szintén elutasította a fellebbezést.

Franciaország

A) 2015. február 2-án a Párizsi Felsőbíróság elutasította a luxuscikket árusító *Gucci* keresetét, amelyben azt állította, hogy a ruházati cikket árusító amerikai *Guess* Franciaországban bitorolta három közösségi védjegyét, amelyek mindegyike ábrás G betűre vonatkozott.

A Gucci 55 millió EUR kártérítést kért az állítólagos bitorlás miatt, azonban a bíróság ehelyett úgy döntött, hogy a jogi költségek fejében a Gucci köteles 30 000 EUR-t fizetni a Guessnek.

A Gucci és a Guess mind az Amerikai Egyesült Államokban, mind Európában folytatott pereskedést védjegyütközések miatt, vegyes eredményekkel. 2012-ben a Gucci New York Déli Kerületi Bíróságánál perelte a Guesst védjegybitorlásért, de az eredetileg kért 221 mil-

lió USD helyett a bíróság csak 4,6 millió dollárt ítélt meg a javára. A Gucci Olaszországban a Milánói Bíróságnál is perelte a Guesst, amely azonban úgy döntött, hogy a Guess nem bitorolt, és a Gucci néhány védjegyét is megvonta.

Paul Marciano, a Guess főigazgatója kijelentette: „a Gucci már 6 éve perel bennünket, és veszíti el az egyik pert a másik után: védjegyeket veszített Olaszországban és most néhányat Franciaországban is. Ezek a jogi csaták csupán idővesztést jelentenek, és ezt az energiát és pénzt inkább üzletre kellene fordítani.”

A Gucci nem válaszolt, amikor válaszára kérték fel.

B) Azt követően, hogy Párizsban 2015. január 7-én terroristák 12 embert megöltek, köztük a francia satirikus magazin, a Charlie Hebdo nyolc alkalmazottját, a Francia Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál 50 kérelmet nyújtottak be a JE SUIS CHARLIE (Charlie vagyok) védjegy lajstromozása iránt.

A kérelmeket a hivatal azon az alapon utasította el, hogy azok nem bírnak megkülönböztető jelleggel. További kifogása volt, hogy ezt a szlogent egy gazdasági szereplő nem alkalmazhatja, mert azt a közönség széles körben használja,

Egy hasonló védjegybejelentést nyújtottak be a Benelux Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál is, amely Belgium, Hollandia és Luxemburg védjegy- és mintabejelentéseit adminisztrálja.

Francia szakértők szerint a kifejezés érvényes védjegyet képezhet *per se*, azonban a bejelentéseket el lehet utasítani, ha azokat úgy tekintik, hogy közrendbe vagy közérkölcsebe ütköznek.

A francia hivatal elutasító végzései ellen fellebbezéssel lehet élni.

Fülöp-szigetek

A *Pfizer/Warner Lambert* (Pfizer) a koleszterinellenes atorvasztatin gyógyszer különböző formáira vonatkozó szabadalmakat szerzett a Fülöp-szigeteken. Ezt a gyógyszert LIPITOR védjegyzett névvel forgalmazta. 2005-ben pert indított a *Sahar International Trading, Inc.* (Sahar) ellen, mert ez a vállalat engedélyért folyamodott a kalcium-atorvasztatin ATOPITAR névvel való forgalmazása iránt. A Pfizer azt állította, hogy a kalcium-atorvasztatin terméket a Sahar kristályos formában kívánta forgalmazni, és ezzel bitorolta az ő szabadalmát.

Miután figyelmeztető levelére nem kapott választ, a Pfizer 2008-ban a Makati Bíróságnál ideiglenes intézkedés elrendelését kérte. A Sahar azzal érvelt, hogy a Pfizer tengerentúli szabadalmi lejártak, és így forgalmazhatja a külföldi eredetű termékeket. A bíróság elutasította a Pfizer keresetét, majd a fellebbezési bíróság engedélyezte az ideiglenes intézkedést.

2014-ben a legfelsőbb bíróság meghallgatta a Sahar fellebbezését. Megállapította, hogy a fellebbezési bíróság helyesen rendelte el az ideiglenes intézkedést és állapított meg szabadalmabitorlást. Ennek alapján az ideiglenes intézkedést tartósra változtatta, a Pfizer javára 8000 USD kártérítést és 1200 USD „példát statuáló” büntetést állapított meg, és ezenki-

vül a Sahart az illetékek és a perköltségek megfizetésére is kötelezte. Megerősítette a Sahar ATOPITAR termékeinek a lefoglalását is.

Az IP5-országok statisztikai jelentése

2015 elején közzétették a világ öt legnagyobb szellemi tulajdon-védelmi hivatalának (IP5-hivatalok), nevezetesen az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalának, a Dél-koreai Szellemi tulajdon-védelmi Hivatalnak, az Európai Szabadalmi Hivatalnak, a Japán Szabadalmi Hivatalnak és Kína Állami Szellemi tulajdon-védelmi Hivatalának a 2013. évi statisztikai adatait.

A jelentés szerint az IP5-hivatalok 2013-ban együtt 2 077 642 szabadalmi bejelentést kaptak, ami az előző évhez képest 11%-os növekedésnek felel meg.

Az öt hivatal 2013-ban 956 644 szabadalmat engedélyezett, ami 4%-os növekedést jelent.

A legtöbb, 825 136 bejelentést Kínában nyújtották be; ez 26,4%-os növekedésnek felel meg. Ugyanebben az évben Kínában 207 688 szabadalmat engedélyeztek, ami az előző évhez képest 4,3%-os csökkenést jelent.

Jemen

A *Maroc Negoces & Services* (Maroc) 2013. december 13-án a Jemeni Védjegy hivatalnál kérelmet nyújtott be a FULLA ALJAMILLA védjegy lajstromozása iránt arab nyelven a 29. áruosztályban.

E védjegybejelentés ellen felszólalt az egyesült arab emírségekbeli NewBoy FZCO (NewBoy), amelynek Jemenben az alábbi ábrás védjegye van:

A NewBoy felszólalását az alábbiakkal támasztotta alá.

- A kifogásolt védjegy megtévesztően hasonlít saját ábrás FULLA védjegyéhez.
- A kifogásolt védjegy fő eleme a „fulla” szó, míg az „aljamilla” szó arabul „szép” jelentésű, és így deszkriptív.
- Saját ábrás FULLA védjegye világszerte lajstromozva van a 3., 9., 16., 24., 25., 28., 29., 30., 32., 35., 38. és 40. áruosztályban.
- A FULLA védjegyet hosszú idő óta széles körben használja, és így az híressé vált.
- A Maroc előnyt próbál nyerni a NewBoy védjegyének hírnevéből, hogy ezáltal többletjövödelemre tegyen szert.

– A Maroc védjegyének lajstromozása tisztességtelen versenyhez vezetne, és bitorlná a felszólaló jogait.

A hivatal elfogadta a felszólaló érveit, és helyt adott a felszólalásnak. Ennek megfelelően elutasította a bitorló védjegy lajstromozását.

A döntés ellen 15 napon belül nem fellebbeztek az elsőfokú bíróságnál, ennek megfelelően az jogerőre emelkedett.

Kanada

A jelenlegi kanadai védjegy törvény szerint egy védjegyet csak akkor lehet lajstromozni, ha a kérelem benyújtásának időpontjában használják, vagy ha a bejelentő tervezi a használatát. Egy védjegy kanadai használatán alapuló bejelentések esetén meg kell adni az első használat időpontját a megjelölt áruk és szolgáltatások vonatkozásában. Egy külföldön lajstromozott és használt védjegy tulajdonosa is benyújthat Kanadában lajstromozási kérelmet anélkül, hogy ott valaha is használta volna ezt a védjegyet.

Ha a jelenleg tárgyalás alatt álló törvénytervezet hatályossá válik, el fogják törölni a lajstromozási bizonylat kiadása előtti kanadai használatra vonatkozó nyilatkozat követelményét. Nem lesz szükség annak megadására, hogy az igényt a védjegy meglévő vagy szándékolt helyi használatára alapozzák.

Az új törvény várhatóan 2016 első negyedében lép hatályba. A használatra vonatkozó nyilatkozat benyújtási kötelezettségének eltörlése előnyös lesz minden függő lajstromozás esetén. Aki azonban kéri egy védjegy lajstromozását Kanadában, még köteles használatot tervezni az összes megjelölt áru és szolgáltatás vonatkozásában.

Másrészről ez a változás azért is jó, mert a bejelentési szakaszban el fog tűnni a használat időpontjával kapcsolatos minden probléma. Emellett a bejelentőnek majd nem kell többé hosszabbítási kérelmeket benyújtania a védjegy használatának megindításáig a bejelentésben felsorolt összes árura és szolgáltatásra.

Mínthogy az iktató már nem fog tájékoztatást nyújtani egy védjegy használatáról, nehezebb lesz meghatározni, hogy egy új védjegy hozzáférhető-e. Ez fontos szempont, mert még mindig lehet majd igényelni használat által szerzett jogokat. Bejelentők közötti vita esetén kutatásra lesz szükség annak meghatározásához, hogy a védjegynek ki a tényleges első használója, és milyen áruk és szolgáltatások vonatkozásában.

A védjegy törvény kilátásban levő módosítása könnyíteni fogja a védjegy-lajstromozási eljárásokat. A védjegy használatának fogalma azonban nincs kizárva, mert kritikus marad védjegyjogok szempontjából. Az elv változatlan marad: az első használó, nem pedig az első bejelentő tartja meg a védjeggyel kapcsolatos jogokat. Valójában a bejelentési stratégiát kell módosítani: egy lajstromozási kérelmet az összes lehetséges árura és szolgáltatásra a lehető leghamarabb kell benyújtani.

Katar

Katar kormánya 2013. december 6-án a Szellemi Tulajdon Világszervezeténél benyújtotta a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbehelyezésének nemzetközi elismerésére vonatkozó Budapesti Szerződéshez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően ez a nemzetközi szerződés Katarra nézve 2014. március 6-án vált hatályossá.

Kína

2014. november 16-án létrehozták Pudong új közigazgatási területén az első olyan kínai szellemitulajdon-védelmi irodát, amely egyaránt foglalkozik szabadalmak, védjegyek és szerzői jogok adminisztrációjával és érvényesítésével.

Ez az új iroda, amely 2015. január 1-jén kezdte meg működését, intézményi újítást jelent azzal, hogy a szellemitulajdon-jogok adminisztrációja mellett jogérvényesítéssel is foglalkozik.

Az új irodától azt várják, hogy kísérletként fog szolgálni Kína szellemitulajdon-védelmi adminisztrációjának és jogérvényesítésének nemzetközi gyakorlattal való kiegészítésével, és javítani fogja a személyek és vállalatok szellemitulajdon-jogainak és érdekeinek az oltalmát, egyúttal növelve e munka hatékonyságát.

Kuvait

A Kuvaiti Védjegy hivatal bejelentette, hogy 2015. január 1-jétől kezdve a kuvaiti védjegybejelentők igényelhetik a Párizsi Uniós Egyezmény bármelyik tagállamában benyújtott megfelelő védjegybejelentés hat hónapnál nem régebbi elsőbbségét.

Elsőbbségi iratként a hivatalnál az elsőbbségi irat olyan hiteles másolatát kell benyújtani, amelyet a kuvaiti konzulátus felülhitelesített, mégpedig esküt tett fordító olyan arab fordításával együtt, amelyet a Kuvaiti Igazságügyi Minisztérium Fordítási Osztálya hitelesített. Az ilyen dokumentumot a védjegybejelentés benyújtási napjától számított három hónapon belül lehet pótolni.

Marokkó

Marokkó megállapodást írt alá az Európai Unióval, amelynek alapján kölcsönösen oltalmaznak bizonyos földrajzi megjelöléseket, és mind Marokkó, mind az Európai Unió magas fokú oltalmat fog biztosítani az észak-afrikai országban és az Európai Unión belül előállított élelmiszer-ipari és mezőgazdasági termékek földrajzi árujelzői számára.

„E megegyezés célja, hogy jobban védjük a fogyasztókat a termékek valódi eredete és minősége vonatkozásában történő félrevezetés ellen” – mondta *Cecilia Malmström* európai

kereskedelmi biztos, majd így folytatta: „A földrajzi árujelzők oltalma világossá fogja tenni a fogyasztók számára, hogy honnan érkeznek a termékek, és így tájékozott választást tesz majd lehetővé. A termékek minőségét is javítani fogja, és a farmerek számára további jövedelmet fog biztosítani.”

A marokkói mezőgazdasági miniszter, *Aziz Akhannouch* hozzátette: „Ez az egyezmény valódi lehetőséget nyújt termelőink, különösen a kistermelők számára ahhoz, hogy a lehető legnagyobb mértékben növeljék termelésük hozzáadott értékét.”

Az Európai Unió szerint Marokkó az első a „déli szomszédok” közül, amely javítja és oltalmazza a mezőgazdasági termelés minőségét.

Mexikó

A Mexikói Szellemijogvédelmi Intézet 2014-ben 16 126 szabadalmi bejelentést, 702 használatiminta-bejelentést és 4075 ipariminta-bejelentést kapott, ami összesen 20 905 bejelentést jelent.

2014. november 30-ig az intézet 9027 szabadalmat, 165 használati mintát és 2239 ipari mintát engedélyezett, ami összesen 11 431 engedélyezést jelent.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete szerint az intézet a kapott szabadalmi bejelentések száma alapján a világon a 14. helyezést, az engedélyezett szabadalmak száma alapján pedig a 10. helyezést érte el. A 10. helyre való felzárkózást az intézet úgy tekinti, hogy azzal a világ legjobb szabadalmi hivatalainak a színvonalát érte el.

Németország

A) Egy nemleges megállapítás iránti kérelemhez arra van szükség, hogy a kérelmezőnek törvényes érdeke legyen abban, hogy az illetékes bíróság megadja a kért megállapítási nyilatkozatot. A kérelmező felperes törvényes érdeke fennállhat annak megállapítása iránt, hogy egy konkrét szabadalmat nem bitorol, ha a szabadalomtulajdonos – bár erre köteles lenne – nem válaszol a felperes azon kérdésére, hogy egy bizonyos készülék a szabadalom oltalmi köre alá esik-e. Az itt ismertetett döntésben a Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság megvilágítja, hogy az a szabadalomtulajdonos, aki egy európai szabadalom egy másik nemzeti része miatti bitorlás alapján nyújtott be kérelmet egy vállalat ellen, általában nem köteles válaszolni egy ilyen vállalat azon kérdésére, hogy hasonló készülékek Németországban az említett európai szabadalom német részét is bitorolják-e. Így a szabadalomtulajdonos válszának hiánya általában nem hoz létre törvényes érdeket az ilyen vállalat számára ahhoz, hogy nemleges megállapítási keresetet nyújthasson be.

A vizsgált ügyben a szabadalomtulajdonos Törökországban bitorlási keresetet nyújtott be az 1 392 575 sz. európai szabadalom török részének szó szerinti és ekvivalens bitorlása alapján olyan záróeszközök gyártójával szemben, amelyek állítólag e szabadalom oltalmi

körébe estek. A gyártó számos levelet küldött a szabadalomtulajdonosnak, kérve annak megállapítását, hogy az ő vonatkozó eszközei az említett európai szabadalom német részét is bitorolják-e. A szabadalomtulajdonos nem tett megjegyzést az 1 392 575 sz. európai szabadalom német részének lehetséges bitorlásáról, hanem csupán annyit válaszolt, hogy nem nyilatkozik bármilyen lehetséges jövőbeli tevékenységről, és nem kíván pénzt költeni arra és időt tölteni azzal, hogy feleljen egy elméleti bitorlási kérdésre. Ennek következtében a gyártó a Düsseldorf-i Kerületi Bíróságnál keresetet nyújtott be annak megállapítása iránt, hogy nem bitorolja a szabadalmas szabadalmát.

Minthogy mindkét fél az ügyet befejezettnek nyilvánította mielőtt a kerületi bíróság kiadta volna megállapítási nyilatkozatát, a bíróságnak csupán azt kellett eldöntenie, hogy melyik félnek kell viselnie az eljárás törvényes költségeit, vagyis hogy melyik a vesztes fél. Elrendelte, hogy a felperes viselje a költségeket, mert nem volt törvényes érdeke a nemleges megállapítási kérelem benyújtásában. A felperes e döntés ellen fellebbezést nyújtott be a fellebbezési bíróságnál, amely azonban az alábbi okok miatt fenntartotta a kerületi bíróság döntését:

A német polgári eljárási törvény 256. cikke szerint akkor lehet kérelmet benyújtani egy jogi viszony fennállásának vagy hiányának a megállapítása céljából (vagyis például szabadalom bitorlás megállapítása iránt), ha a felperesnek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy bírósági döntés minél előbb megállapítsa a jogi viszonyt. A kialakult német joggyakorlat szerint az ilyen törvényes érdek akkor adott, ha az alperes azt állítja, hogy a felperessel szemben követelésre jogosult.

A döntés alapjaként a fellebbezési bíróság kifejtette, hogy az alperes szabadalomtulajdonos ilyen állítása milyen helyzetekben jogosítja fel a felperest kereset indítására, ami egy megállapítási kérelem esetén törvényes érdeket biztosíthatna a számára. A bíróság különbséget tett a kifejezett állítások (például egy figyelmeztető levél) és az ún. közvetett állítások (például hallgatás a szabadalomtulajdonos részéről a bitorlási helyzetre vonatkozó kérdéssel kapcsolatban a válaszadási kötelezettség ellenére) között. A bíróság szerint a közvetett állítás olyan magatartást kíván a szabadalomtulajdonos részéről a felperessel szemben, amely lehetővé teszi azt a világos következtetést, hogy a szabadalomtulajdonos azt állítja, hogy szabadalmának bitorlása alapján jogosult követelésre a felperessel szemben.

Ezeket az elveket a vizsgált esetre alkalmazva megállapította, hogy ha a szabadalomtulajdonos egyszerűen elutasítja a lényeges válaszadást arra a kérdésre, hogy szerinte egy bizonyos készülék a szabadalom oltalmi köre alá esik-e, nem lehet szó kimondott állításról. Egy közvetett állítás a fenti értelemben csupán világos következtetést tenne lehetővé, ha a szabadalomtulajdonos általában köteles volt válaszolni az ilyen kérdésre. A fellebbezési bíróság szerint az (európai) szabadalom tulajdonosának nincs általános kötelezettsége arra, hogy megválaszoljon egy ilyen kérdést. A megalapozott német joggyakorlatot követve a bíróság kifejtette, hogy ez nem csupán akkor igaz, ha nem voltak jogi viszonyok a szabadalomtulajdonos és a kérdező vállalat között a kérdezés előtt, hanem abban az esetben is, ha a szabadalomtulajdonos a kérdező vállalatot már beperelte szabadalombitorlásért, és a kérde-

ző vállalat kérdése arra irányult, hogy egy módosított készülék még mindig a szabadalom oltalmi köre alá esik-e.

Döntése megállapította továbbá, hogy a szabadalomtulajdonosnak nem volt kötelessége választ adni akkor sem, ha korábban már beperelte a kérdező vállalatot egy másik ESZE-tagállamban egy európai szabadalom nemzeti részének a bitorlása alapján, amelynek a német része érvényes Németországban. Ez könnyen érthető – miként a bíróság kifejtette – abban az esetben, ha a kérdéses európai szabadalom nemzeti részei igénypontjainak a szövegezése eltérő, ami eltérő oltalmi kört eredményezhet, vagy ha a szabadalomtulajdonos bitorlási kérelmét az ekvivalencia tanára alapozza, mert az ekvivalencián alapuló bitorlás követelményei az illető nemzeti joggyakorlattól függenek, és így jelentősen eltérhetnek az ESZE különböző tagállamaiban. Ezért az ilyen kérelem benyújtása nem teszi lehetővé azt a világos következtetést, hogy a szabadalomtulajdonos önműködően jogosultnak tekintheti magát szabadalombitorlás megállapítására egy másik európai tagállamban is.

Végül a Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság szerint egy európai szabadalom másik nemzeti részének a szó szerinti bitorlásán alapuló kérelem – és a válasz megtagadása arra, hogy fennforog-e bitorlás a vonatkozó európai szabadalom német részével kapcsolatban – általában szintén nem képez közvetett állítást németországi bitorlással kapcsolatban. A bíróság kifejtette, hogy a szabadalomtulajdonosnak csupán a viselkedése egy európai tagországban nem képez ilyen közvetett állítást egy másik tagállamban. Ilyen összefüggésben a bíróság rámutatott arra az általános véleményre, hogy az európai szabadalom független nemzeti szabadalmak kötege, amelyeket külön-külön kell figyelembe venni. A felperesnek csak akkor lehet törvényes érdeke egy nemleges megállapítási kereset benyújtásában, ha további körülmények forognak fenn, például ha a szabadalomtulajdonos vonatkozó megjegyzések vagy viselkedés útján azt mutatja, hogy az európai szabadalom másik (itt német) részét is bitoroltnak tekinti.

B) Az Európai Szabadalmi Hivatal címszó alatt tárgyalt, T 1151/04 sz. döntéstől eltérően, a Német Legfelsőbb Bíróság a dipeptidil-peptidáz inhibitorok tárgyú találmány párhuzamos német bejelentése ügyében elfogadta a második gyógyászati indikációra vonatkozó igénypontok funkcionális vonásait.

A BGH itt úgy döntött, hogy egy bejelentő jogosult funkcionális jellemzőket használni egy igénypontban ahhoz, hogy teljes és megfelelő oltalmat kapjon. Megállapította, hogy egy általánosított jellemzőt tartalmazó igénypont kellően ki van nyilvánítva, ha az elnyerni kívánt oltalmi kör nem terjeszkedik túl azon, amit egy szakember a legáltalánosabb műszaki tanításnak tekintene a találmány szerinti feladat megoldásához.

A BGH fenti döntése alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy funkcionálisan meghatározott anyagokra vagy ezeknek a használatára irányuló, tág oltalmi körű funkcionális igénypontok engedélyezhetők német nemzeti szabadalmakban.

C) Az ügy a 359 593 sz. ('593-as) európai szabadalomra vonatkozik, amely javított eljárást ismertet proteinek elkülönítésére emberi és állati plazmából, és különösen olyan eljárást,

amellyel a VIII-as proteinfaktort különítik el, amely a hemofília A (VIII-as faktorhiány) kezeléséhez szükséges. Az igényelt eljárás lehetővé teszi a VIII-as proteinfaktor előállítását nagy koncentrációban, ipari méretekben.

A szabadalmas Németországban több bitorlási pert indított az *Octapharma AG* (Octapharma), annak ügyvezető igazgatója és két leányvállalata ellen. A bitorlási keresetek által kiváltott reakcióként az Octapharma egy első megsemmisítési keresetet nyújtott be a szabadalom ellen. Miként a korábbi (de eredménytelen) felszólalási eljárásban is, az Octapharma azzal érvelt, hogy a szabadalom nélkülözi az újdonságot a 0 343 275 B1 ('275-ös) európai szabadalom ismeretében.

A '275-ös szabadalmat az '593-as szabadalom elsőbbségi időpontja előtt nyújtották be, de azt követően publikálták. Az Európai Szabadalmi Egyezmény 54(3) cikke szerint az ilyen „utólag publikált” anterioritás alapját képezheti az újdonságrontásnak, de nem képezheti alapját a feltalálói tevékenység hiányára alapozott kifogásnak.

Ellentétben a felszólalási tanácsok nézetével (lásd a T 292/02 sz. ügyet), a Szövetségi Szabadalmi Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a '275-ös szabadalom világosan kinyilvánította az '593-as szabadalom 1. igénypontjának valamennyi jellemzőjét, és ezért újdonságrontó az '593-as szabadalom igénypontjaira nézve. A BPG e nézete miatt a szabadalmas módosította az '593-as szabadalom 1. igénypontját olyan módon, hogy abba a szabadalmi leírásból beiktatott egy további jellemzőt. E jellemző szerint a VIII-as faktornak az 1. igénypont szerinti eljárás lépéseivel kapott oldatát fagyasztva szárítják.

A BPG megállapította, hogy a fagyasztva szárításnak ez a hozzáadott lépése nem volt sem világosan, sem közvetve kinyilvánítva a '275-ös szabadalom leírásában, mert a lépés nem volt szükséges a keresett VIII-as faktor oldatának előállításához. Ezért a BPG módosított alakjában fenntartotta a szabadalmat. Az első megsemmisítési per fellebbezési eljárásában a BGH megerősítette ezt a döntést.

A BGH döntését követően az Octapharma ügyvezető igazgatója és leányvállalatai egy második megsemmisítési pert indítottak, és ismét azzal érveltek, hogy az '593-as szabadalom a '275-ös szabadalomra tekintettel nélkülözte az újdonságot, és további bizonyítékot nyújtottak be azzal kapcsolatban, hogy a „fagyasztva szárítás” volt az egyetlen jól ismert eljárás az elsőbbség időpontjában tartós proteinoldatok előállítására. A megsemmisítést kérő felperesek azt is bizonyították, hogy az így kapott tartósság nélkülözhetetlen volt ahhoz, hogy a VIII-as oldatot kereskedelmileg használható gyógyászati terméké alakítsák.

A szabadalmas azzal érvelt, hogy az Octapharma leányvállalatai és az ügyvezető igazgató csatlakozhattak volna az első megsemmisítési keresethez, továbbá hogy az azonos anterioritáson alapuló további két megsemmisítési kereset későbbi benyújtása megnövelte a szabadalmas költségkockázatát, és végül hogy joggal való visszaélés miatt a második megsemmisítési keresetet elfogadhatatlannak kell tekinteni.

A második megsemmisítési perben hozott döntésében a BPG megállapította, hogy a második megsemmisítési kereset megengedhető, azonban megerősítette, hogy az '593-as

szabadalom – módosított alakjában – új volt a '275-ös szabadalomhoz viszonyítva, és elutasította a megsemmisítési keresetet. A fellebbezési eljárásban a BGH megerősítette a második megsemmisítési kereset megengedhetőségét, azonban azon a véleményen volt, hogy az '593-as szabadalom valamennyi igénypontja nélkülözötte az újdonságot a '275-ös szabadalomra való tekintettel.

A megengedhetőséggel kapcsolatban a BGH kifejtette, hogy a német törvény szerint mindenki jogosult megsemmisítési pert indítani egy olyan szabadalom ellen, amely Németországban érvényben van, és hogy a német törvény nem tartalmaz olyan szabályt, amely egy alperest arra kötelezné, hogy bizonyos időtartamon belül nyújtson be megsemmisítési keresetet. Ezért egy bitorlási per társalperese jogosult megvárni egy másik társalperes által benyújtott megsemmisítési per eredményét, mielőtt benyújtaná saját megsemmisítési keresetét.

Ami a '275-ös szabadalom alapján tett, újdonsághiányra vonatkozó kifogást illeti, a BGH úgy döntött, hogy a fagyasztva szárítási vonás közvetve ki volt nyilvánítva, és ezért a '275-ös szabadalom újdonságrontó volt. A BGH szerint egy szakember olvasó megértette, hogy a '275-ös szabadalomban kinyilvánított eljárás szándéka az volt, hogy a VIII-as faktort ne csupán laboratóriumi vagy rövid határidejű, hanem nagybani gyógyászati felhasználásokra is szolgáltatssa. Miután nem volt kétséges, hogy az ilyen nagybani gyógyászati felhasználás a VIII-as faktor oldatának bizonyos fokú tartósságát igényelte, és hogy a fagyasztva szárítás volt az egyetlen út ahhoz, hogy az elsőbbség időpontjában elérjék a szükséges tartósságot, a BGH arra következtetett, hogy a '275-ös szabadalmat elemző szakértő olvasó ezt a lépést beleolvasta annak szövegébe.

Ez a döntés egyértelműen mutatja, hogy Németországban egymást követő megsemmisítési keresetek benyújtása egy vállalatcsoport több tagja által megengedhető, és megnövelheti egy megsemmisítési támadás sikerének esélyeit.

D) A német *Langenscheidt* kiadó 1956 óta sajátos sárga színben árusítja nyomtatott szótárait, és 1980 óta egyéb termékeket is ebben a színben forgalmaz. Miután bizonyította, hogy védjegye használat útján megkülönböztető jellegre tett szert, a Langenscheidt német színvédjegy-lajstromozást kapott 2010 januárjában (1996. március 7-i elsőbbséggel) nyomtatott kétnyelvű szótárakra. 2010-ben az amerikai *Rosetta Stone* (Rosetta) vállalat Németországban elkezdte terjesztetni nyelvtanulási szoftverjét sárga csomagolásban, a sárga színt hirdetésekben, például weboldalán is használva. A Langenscheidt beperelte a Rosettát azzal érvelve, hogy a szín használata bitorolja védjegyjogait.

Mind a Kölni Kerületi Bíróság, mind a Kölni Fellebbezési Bíróság elrendelte többek között, hogy az alperes tartózkodjék a sárga szín használatától nyelvtanulási szoftverje kapcsán, mert az bitorolja a Langenscheidt lajstromozott színvédjegyét.

A Rosetta törlési keresetet nyújtott be a Német Szabadalmi és Védjegy hivatalnál a Langenscheidt védjegye ellen, azzal érvelve, hogy az nélkülözi a valódi megkülönböztető

jelleget, és hogy a védjegy széles körű használat útján valójában nem szerzett megkülönböztetőképességet.

A DPMA és a BPG egyaránt elutasította a törlési keresetet. A BGH-nál benyújtott törvényességi óvás függőben volt, amikor a BGH – hasonlóan a BPG-hez – elutasította az alperes kérelmét a bitorlási per szüneteltetésére, amíg a törlési kereset ügyében döntés nem születik. A BGH által alkalmazott szokásjog szerint egy bitorlási per szüneteltetése egy érvénytelenítési per függőben léte alatt azt kívánja, hogy „... a törlésnek bizonyos fokú valószínűsége legyen, ami igazolja a szüneteltetést követő késedelmet”. Ez a követelmény nem teljesült. A BGH fenntartja ezt a nézetét, miközben figyelembe veszi az Európai Unió Bíróságának 2014. június 19-i döntését, amely szerint törlési eljárásokban a védjegytulajdonosra hárul a bizonyítási teher azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy egy védjegy használat útján szerzett-e megkülönböztetőképességet, és figyelembe veszi a felperesnek azt az érvelését is, hogy ezáltal a védjegymegvonási perben megnőnek a siker esélyei.

A BGH korábban azon a nézeten volt, hogy a bizonyítási teher az érvényességet kétségbe vonó személyen nyugszik. A BGH most azt állapította meg, hogy a CJEU döntése nem befolyásolja a törlési eljárásban az alperes esélyeinek megítélését. A BGH szerint az idézett CJEU-döntés befolyása „nyitott a német joggyakorlatra, mert a CJEU arra a helytelen feltevésre alapozta döntését, hogy Németország nem gyakorolta azt a jogát, hogy alkalmazza a védjegyirányelv 3(3) cikke szerinti azon választási lehetőséget, hogy egy védjegyet nem kell érvénytelennek nyilvánítani megkülönböztetőképesség hiánya vagy leíró jelleg miatt, ha a megkülönböztetőképességet a lajstromozási kérelem benyújtási időpontja vagy a lajstromozás időpontja után szerezte meg [vö. német védjegy törvény 37(2) cikke].

Azzal a követelménnyel kapcsolatban, hogy a bitorló megjelölést „védjegyként” kell használni, a bíróságok általában azzal érvelnek, hogy a fogyasztók egy termék színezését inkább díszítőelemnek, és nem védjegynek tekintik, és csak különleges körülmények között ítéhetnek meg egy színt úgy, hogy az a termékek eredetét bizonyítja. A jelen esetben a BGH egyetért az alsófokú bírósággal abban, hogy ha figyelembe veszik a vonatkozó termékek átlagos használóinak a szemszögét, a védjegy használatának követelménye ki van elégítve. A felperes a sárga színt 1956 óta széles körben használta, és jelenleg a piac jelentős részét foglalja el a kétnyelvű szótárak területén. Legfontosabb versenytársa széles körben használ egy sajátos zöld színt termékein. A védjegyhasználat nem csupán a felperes termékeire, hanem az alperes sárga színű termékeire is vonatkozik. Végül az a tény, hogy mind a felperes, mind az alperes a sárga szín mellett egyéb védjegyeket is használ a termékein, nem változtat azon a tényen, hogy a fogyasztók a sárga színt védjegyként fogják fel.

A BGH megerősítette a BPG-nek azt a megállapítását, hogy egyrészt a szótárak, másrészt a nyelvtanulási szoftver egymást kiegészítő áruk, vagyis az ütköző áruk nagyon hasonlóak. Arra tekintettel, hogy a felperes hosszú idő óta széles körben használja a sárga színt, mégpedig jelenleg 33 nyelv szótárain, a bíróság megállapította, hogy a BPG helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vitatott védjegy átlagos oltalmi kört élvez. Az ütköző sárga színek

vonatkozásában a BGH szintén egyetértett a BPG azon megállapításával, hogy ezek a színek nagymértékben hasonlóak. Ennek következtében fennáll az összetévesztés valószínűsége.

Spanyolország

A) A Barcelonai Fellebbezési Bíróság 2014. október 22-én kiadott döntése megerősítette a dán *Lundbeck* vállalat és annak spanyol társa, az *Almirall* által a Spanyolországban generikus escitalopramot forgalmazó vállalatok ellen benyújtott szabadalombitorlási per elutasítását. Ez a döntés alapvető változást jelez a TRIPS-megállapodással kapcsolatos spanyol esetjogban.

Az ügy előzménye, hogy a Lundbeck egy 1989. júniusban benyújtott európai szabadalmi bejelentésre EP 0347066-B1 számmal (EP '066-os) európai szabadalmat kapott három különböző igénypontosorozattal; a Spanyolországban érvényesített európai szabadalom csak két eljárásigénypontot tartalmazott. A szabadalom eredeti spanyol fordítását 1995. májusban publikálták ES 2068891-T3 számmal.

2004 júliusában a Lundbeck kiegészítő oltalmi tanúsítványt (SPC) kapott, amely a szabadalom lejártakor, 2009. június 1-jén lépett hatályba, és 214. június 1-jéig maradt érvényben.

A Lundbeck 2006. augusztusban a Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatalnál az EP '066-os szabadalomnak egy módosított fordítását nyújtotta be, amely a többi megjelölt ország, például Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság számára, de nem Spanyolország számára engedélyezett termékigénypontokat foglalt magában. Kezdetben a hivatal nem volt hajlandó publikálni a módosított fordítást, azonban a Lundbeck fellebbezést nyújtott be először a hivatalnál, majd a vitás ügyekben illetékes adminisztratív bíróságnál. Végül a legfelsőbb bíróságnak a vitás ügyeket intéző adminisztratív tanácsa helyt adott a Lundbeck fellebbezésének, és hatályon kívül helyezte a hivatal döntését. Így a módosított fordítást 2012. februárban publikálták ES 2068891-T4 számmal, vagyis a szabadalom lejárt és az SPC hatálybalépése után több mint két és fél évvel.

2012. márciusban az SPC-re támaszkodva a Lundbeck és az Almirall bitorlásért beperelte mindazokat a vállalatokat, amelyek Spanyolországban generikus escitalopramot forgalmaztak, valamint azokat a vállalatokat is, amelyek abban a helyzetben voltak, hogy ilyen generikumokat dobhattak piacra.

2013. január 10-én a Barcelonai Kereskedelmi Bíróság 4. tanácsa elutasította a bitorlási keresetet, mert megállapította, hogy a termékigénypontokat tartalmazó módosított fordítás nem bírt hatállyal. A bíróság szerint a szabadalom és az SPC oltalmi körét Spanyolországban az európai szabadalom Spanyolország számára engedélyezett B1 publikációja határozta meg (eljárású igénypontokkal), nem pedig a módosított fordítás (termékigénypontokkal). Hangsúlyozta, hogy az európai szabadalom nem különálló szabadalmakat, hanem szabadalmak egy köteget engedélyezi, amelyek egyes esetekben különböző megjelölt államokban eltérő igénypontokat tartalmazhatnak.

A Lundbeck és az Almirall a Barcelonai Fellebbezési Bíróságnál fellebbezést nyújtott be, amelyet az 2014. október 22-én elutasított.

Ez a bíróság először kimerítően vizsgálta a legfelsőbb bíróság jogeseteit, valamint saját korábbi döntéseit a TRIPS 27. és 70. cikkének értelmezéséről azzal kapcsolatban, hogy Spanyolországban 1992. október 8-a előtt tilos volt szabadalmat engedélyezni gyógyászati termékekre. E jogeset szerint a TRIPS rendelkezéseit tágan értelmezték és ellentmondásban az Európai Szabadalmi Egyezmény korábbi 167.5 cikkével, amely megállapította, hogy a fenntartás által érintett európai szabadalmakat (az egyezménnyel szembeni spanyol fenntartást is ideértve) a fenntartás azok teljes élettartama alatt befolyásolja. Így mostanáig a spanyol esetjog azt állapította meg, hogy a TRIPS az ESZE fennhatósága alatt áll, és elfogadta Spanyolországban termékgigénypontok érvényességét és hatályosságát még akkor is, ha azokat 1992. október 8-a előtt nyújtották be. Sőt, még azt is elfogadták, hogy az eljárászabaddal-makhoz az engedélyezés után termékgigénypontokat lehet hozzáadni a TRIPS alapján és egy „módosított spanyol fordítás” segítségével.

A Barcelonai Fellebbezési Bíróság ezután az Európai Unió Bíróságának az újabb döntéseit vizsgálta ennek az ügynek a vonatkozásában, és a következő megállapításokat tette.

– A CJEU döntései a TRIPS 27. és 70. cikkének értelmezéséről kötelezőek.

– Ezek a döntések hatálytalanítják a korábbi spanyol esetjogot ezeknek a cikkeknek az értelmezésével kapcsolatban, mert a CJEU szerint azokat nem lehet ilyen tágan magyarázni. Ezért a TRIPS 27. és 70. cikke nem mond ellent az Európai Szabadalmi Egyezmény korábbi 167.5 cikkének, amely továbbra is alkalmazható.

– A fentiek érvényesek az 1992. október 8. előtt benyújtott összes európai szabadalomra, tekintet nélkül arra, hogy azokat a TRIPS 1995. évi spanyolországi hatálybalépése előtt vagy után engedélyezték, és arra való tekintet nélkül, hogy azokat Spanyolországra nézve termékgigénypontokkal vagy azok nélkül engedélyezték. Így ezek a szabadalmak Spanyolországban nem igényelhetnek hatályosan gyógyászati termékeket mint olyanokat.

Az várható, hogy a Lundbeck és az Almirall rendkívüli fellebbezéseket fog benyújtani a döntés ellen, hogy az ügyet a legfelsőbb bíróság elé vihessék.

Itt megjegyezzük, hogy a most ismertett döntés után néhány nappal, 2014. október 28-án a Barcelonai Kereskedelmi Bíróság 7. tanácsa egy majdnem azonos ügyben elsőfokú döntést hozott, amelyben követte a CJEU joggyakorlatát, és idézte a Barcelonai Fellebbezési Bíróság escitalopramra vonatkozó döntését.

B) Az *S. Tous S.L.* (Tous) egy jól ismert spanyol ékszergyártó, 2010-ben pert indított a *Colev Style S.L.* (Colev) és a *New Aurijoya S.L.* (Aurijoya) ellen azt állítva, hogy ezek a vállalatok bitorolták kizárólagos jogait, amelyek egy vízcseppet ábrázoló ékszerdarabra vonatkozó lajstromozatlan közösségi mintára, valamint egy copfos kislányt ábrázoló, lajstromozott spanyol mintára vonatkoztak.

Az 1. sz. Alicantei Közösségi Védjegy- és Mintabíróság, amely hatáskörrel rendelkezett mind a lajstromozatlan közösségi minta, mind a spanyol minta állítólagos bitorlása ügyé-

ben, 2011. július 25-i ítéletével elutasította a keresetet. A lajstromozatlan közösségi mintával kapcsolatban a bíróság megerősítette, hogy a felperesnek nemcsak azt kell bizonyítania, hogy a minta új és egyéni jelleggel rendelkezik, hanem azt is, hogy az alperes terméke az érvényesített minta másolásából származik, nem pedig egy független kreatív munka eredménye, miként ezt a közösségi mintarendelet 19(2) cikke leszögezi. Ebben az esetben a felperes nem nyújtott be semmilyen bizonyítékot, amely azt mutatná, hogy az alperes által forgalmazott ékszer a felperes mintájának a másolásából származik. Valójában a vitatott termék és a szóban forgó minta nem volt azonos, és a minta egyszerűségére tekintettel a bíróság arra következtetett, hogy nem lett volna ésszerű feltételezni, hogy az alperes a felperes mintáját másolta le.

A lajstromozott spanyol minta vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy a minta által védett lány képe igen egyszerű vonásokból áll, és nagyon általános az ékszeriparban. Ennek következtében a tájékozott felhasználó, aki nemcsak végfogyasztó, hanem szakértő ékszerész is, nem fog semmiféle egyéni jelleget tulajdonítani a mintának, és ezért nem lenne tisztességes kizárólagos jogot adni a felperesnek minden függő medálra, amely copfos lányt ábrázol.

A Tous fellebbezést nyújtott be a döntés ellen az Alicantei Közösségi Védjegy és Minta Fellebbezési Bíróságnál. Ez a bíróság a fellebbezést 2012. május 11-én elutasította. Döntésében megerősítette, hogy egy lajstromozatlan közösségi minta tulajdonosának bizonyítási joga arra van korlátozva, hogy egy harmadik személyt meggátoljon az ilyen minta másolatának, vagyis azonos reprodukciójának, vagy a mintától csupán lényegtelen részeiben eltérő terméknek az előállításában vagy piacra vitelében. A vizsgált esetben a Colev által forgalmazott ékszerdarab nem volt azonos a felperes mintájával, és így a Colev nem bitorolt.

Ami a spanyol mintát illeti, a fellebbezési bíróság úgy vélte, hogy az Aurijoya által forgalmazott ékszer eltérő általános benyomást gyakorolt a tájékozott felhasználóra, mint a felperes lajstromozott mintája. Emellett számos ékszer van a piacon, amely egy lány egyszerű képét mutatja, és ezért a mintakészítő szabadsági foka nagyon korlátozott, mert alapvetően követi a divatirányzatokat.

A Tous fellebbezést nyújtott be a legfelsőbb semmisítőszéknél, főleg azzal érvelve, hogy a fellebbezési bíróság helytelenül korlátozta a lajstromozatlan közösségi minta oltalmi körét annak a másolataira. A felperes nézete szerint ugyanis a lajstromozott vagy lajstromozatlan közösségi minta oltalmi köre a közösségi mintarendelet 10(1) cikke alapján kiterjed minden olyan mintára, amely a tájékozott felhasználóra nem gyakorol eltérő általános benyomást, de az ilyen jogi rendelkezés nem kívánja, hogy az állítólag bitorló termék azonos legyen a vitatott mintával.

A semmisítőszék 2014. június 26-án elutasította a fellebbezést, főleg a rendelet 19(2) cikke alapján, amely szerint „egy lajstromozatlan közösségi minta azonban azt a jogot szolgáltatja tulajdonosának, hogy az 1. bekezdésben említett cselekedeteket csak akkor gátolhatja meg, ha a kifogásolt használat a védett minta lemásolását eredményezi”. A semmisítőszék

szerint amikor a rendelet a 19(2) cikkben a „másolás” szót használja, nem utal tárgyilagosan az összehasonlított minták teljes egybeesésére, hanem arra az alanyi tényre, hogy az alperes nem alkotott független munkát, és így terméke a korábban létező minta másolását eredményezi még akkor is, ha az új minta nem azonos a korábbival, és néhány további jellemzőt tartalmaz, amelyek nem elegendők ahhoz, hogy eltérő általános benyomást idézzenek elő.

A fentiek következtében leszögezi, hogy egy lajstromozatlan közösségi minta csak akkor erősíthető meg eredményesen későbbi mintákkal szemben, ha utóbbiak a védett minta másolásából származnak, még ha az összehasonlított minták nem azonosak is. Minthogy ebben az esetben nem bizonyították, hogy az alperes terméke a felperes lajstromozatlan mintájának másolásából származik, nincs szó bitorlásról.

Végül elutasította a felperesnek a lajstromozott minta állítólagos bitorlására vonatkozó keresetét is, és megerősítette, hogy a fellebbezési bíróság helyesen hasonlította össze a két fél mintáit, és megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy azok nem keltenek azonos általános benyomást.

C) A Spanyol Szabadalmi és Védjegy hivatal nem végleges adatai szerint Spanyolországban 2014-ben 3100 spanyol szabadalmi bejelentést, 2780 használatiminta-bejelentést és 1770 mintabejelentést nyújtottak be.

A spanyolországi védjegybejelentések száma áttörte az 50 000-es határt, mert 50 100-as értéket ért el.

A BPHH szerint a Spanyolországra érvényes mintabejelentések száma 2014-ben 3560, az európai védjegybejelentéseké pedig 8900 volt.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) szerint a Spanyolországban benyújtott nemzetközi (PCT-) bejelentések száma 1780, a nemzetközi mintabejelentések száma 38 és a nemzetközi védjegybejelentések száma 600 volt.

D) A *Carolina Herrera Limited* (Carolina) és a *Puig France S.A.S.* (Puig) parfümöket gyárt, mégpedig CAROLINA HERRERA védjeggyel a Carolina nevében, továbbá PACO RABANNE, MILLION, LADY MILLION, NINA RICCI, LOVE IN PARIS, NINA és RICCI RICCI védjeggyel a Puig nevében. Spanyolországban az *Antonio Puig S.A.* (Antonio) árusítja ezeket az illatszereket. A védjegyek spanyol, közösségi vagy nemzetközi védjegyként vannak védve.

A *Categ de Serveis Integrals S. L.* (Categ) olyan parfümöket terjeszt, amelyek utánnozzák a Carolina és a Puig által előállított illatszerek illatát. Az *Equivalenza Retail S. L.* (Equivalenza) árusítja ezeket az utánzott illatú parfümöket vállalati üzletekben több franchiserendszerben. Az alperesek összehasonlító vagy ekvivalencialistákat használnak, amelyek összekapcsolják az illatutánzó hivatkozási számait az eredeti termék védjegyeivel. Az illatutánzó parfümöket lényegesen alacsonyabb áron, olyan üvegekben árusítják, amelyek „Equivalenza” felirattal vannak ellátva, és egyértelműen különböznek az utánzott illatok üvegeitől.

2012 májusában a Carolina, a Puig és az Antonio beperelte a Cataleget és az Equivalenzát védjegybitorlásért és tisztességtelen versenyért. Az Alicantei 1. sz. Közösségi Védjegy bíróság 2014. január 28-án hozott ítéletében a felperesek javára döntött.

Az ítéletben, miután elismeri a szóban forgó védjegyek jól megalapozott hírnevét, a bíróság megállapítja, hogy a köz részéről nem forog fenn az összetévesztés veszélye. Mindazonáltal a felperesek védjegyeinek használata az összehasonlító vagy ekvivalencialistákon védjegybitorlást jelent, mert az ilyen használat kapcsolatot teremt a védjegyek és az illatutánzó ekvivalens parfümök között, vagyis az alperesek bármilyen pénzügyi ellenszolgáltatás nélkül megpróbálják kihasználni a híres védjegyek tulajdonosai által kifejtett eladási erőfeszítéseket azzal a céllal, hogy tisztességtelen előnyre tegyenek szert a felperesek védjegyeinek megkülönböztető jellegéből és hírnevéből.

A bíróság elutasította az alperesek fő érvelését, amely szerint a felperesek védjegyeit leíró célra használták az ekvivalencialistákon, és az ilyen használatot megengedi a közösségi védjegyrendelet 12. cikke. Ilyen vonatkozásban a bíróság megerősítette, hogy a felperesek védjegyeinek a használata nem szükséges az alperes termékei céljának vagy tulajdonságainak a megjelölésére, hiszen az alperesek parfümjeik tulajdonságait ismertethetik úgy is, hogy azokat például virág- vagy gyümölcsillatúként jellemzik, de nincs szükség arra, hogy azokat jól ismert illatokkal hasonlítsák össze, olyan védjegyeket használva, amelyekkel a jól ismert illatokat árusítják.

A bíróság azt is megállapította, hogy a felperesek védjegyeinek használata az ekvivalencialistákon nincs összhangban a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal. Ennek következtében az ilyen használat törvénytelen összehasonlító hirdetésképzés, és tisztességtelen versenyt jelent.

Az Equivalenza és a Cataleg fellebbezést nyújtott be a döntés ellen, amit azonban az Alicantei Közösségi Fellebbezési Védjegy Bíróság 2014. június 13-án elutasított. Ebben a döntésben a fellebbezési bíróság megerősítette a felperesek javára első fokon megítélt kártérítést, valamint azt a rendelkezést, hogy el kell távolítani és meg kell semmisíteni az alperesek hirdetési anyagát, különösen az ekvivalencialistákat.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete

A Szellemi Tulajdon Világszervezete 2015 januárjában kiadta a 2014. évi jelzőszámokat, amelyek a 2013. évre vonatkozó adatokat tartalmazzák.

A közölt adatok szerint 2013-ban világszerte 2,57 millió szabadalmi bejelentést nyújtottak be, ami a 2012. évhez képest 9%-os növekedést jelent. A legtöbb, 825 136 bejelentést Kínában nyújtották be. Kínát az Amerikai Egyesült Államok követte 571 612 és Japán 328 436 bejelentéssel.

A védjegybejelentésekben 2013-ban világszerte 4,87 millió osztályt jelöltek meg, ami 2012-höz képest 7,6%-os növekedésnek felel meg. A legtöbb védjegyosztályt Kínában jelölték meg, amit az Amerikai Egyesült Államok és a BPHH követett.

Törökország

Azóta, hogy Törökország 2000-ben csatlakozott az Európai Szabadalmi Egyezményhez, kétféle ágazó rendszere volt a nemzeti és a Törökországban érvényesített európai szabadalmak számára. Az eljárások harmonizálása érdekében egy szabadalmi törvény-tervezetet készítettek, amely módosítja a szabadalmi jogok oltalmára vonatkozó, 51. sz. rendeletet.

A törvénytervezet első változata sokat ígérő volt, mert világos rendelkezéseket tartalmazott a biotechnológiai találmányokra és a második gyógyászati indikációra vonatkozó találmányokra. Megjavította az elővizsgálati szakaszt, mert a szabadalmi elővizsgálatot nem korlátozta három végzésre. A törvénytervezetnek az illetékes bizottságok előtti tárgyalása alatt azonban a meghívott nem kormányzati szervek kinyilvánították, hogy a generikusgyógyszer-ipar nincs megelégedve az új törvénytervezettel, és lobbiztak a legtöbb módosítás eltörléséért.

Ezt követően a szabadalmi törvény-tervezetet felülvizsgálták. Bár a felülvizsgált változat tartalmaz néhány lényeges javítást, számos olyan módosítást is beleiktattak, amely ütközik az ESZE-vel, a TRIPS-szel és a Szabadalmi Együttműködési Szerződéssel (PCT).

A felülvizsgált törvénytervezet első javítása az engedélyezés utáni felszólalás bevezetésére vonatkozik; ez az új rendszer megegyezik az Európai Szabadalmi Egyezmény szerintivel. A jelenlegi rendszer nem engedélyezi a szabadalom módosítását az engedélyezés után. Ez olyan szabadalmak megvonásához vezethet, amelyeket csekély módosítások után fenn lehetett volna tartani.

A nem vizsgált szabadalmak rendszerének eltörlése egy másik fontos javítás, amelyet a törvénytervezet javasol. Törökországnak ún. „elővizsgálat nélküli” szabadalmi rendszere van, amely érdemi vizsgálat nélkül engedélyez szabadalmakat. Ezzel elő kívánták segíteni a helyi feltalálói tevékenységet. Ez azonban a lehetséges bitorlók rosszhiszemű szándékait támogatta. A módosítás mögötti fő cél, hogy magas színvonalú szabadalmak létrehozását biztosítsa, ami Törökországot azonos szintre hozná az ESZE többi tagállamával.

Sajnos, a törvénytervezet által javasolt kedvező javítások száma korlátozott a hátrányos változtatások számához viszonyítva.

A törvénytervezet első változatából törölték a második és további gyógyászati indikációs találmányok oltalmát. Az ilyen igénypontokra vonatkozó világos rendelkezések hiánya a gyakorlatban komoly nehézségeket okozhat, mert azt lehet gondolni, hogy a törvényhozó nem szándékszik gondoskodni ilyen oltalomról, holott a törvénytervezet nem tiltja az ilyen igénypontok oltalmát, és az ESZE alapján a második indikációs igénypontok oltalmazhatók Törökországban. Egyes szellemi tulajdon-védelmi bíróságok azonban azt gondolják, hogy

az Európai Szabadalmi Hivatal által az „ESZE 2000” előtt engedélyezett második indikációs találmányok nélkülözik a megfelelő jogi alapot, és ezért azokat meg kell semmisíteni.

A helyzet hasonló a biotechnológiai találmányok vonatkozásában. Az ilyen találmányok szabadalmazhatóságára vonatkozó rendelkezések törlése szintén zavart és kétértelműséget okoz. Ezért határozott rendelkezések lennének szükségesek ahhoz, hogy biztosítani lehessen az ESZE-vel és a TRIPS-szel való összhangot és jobbiztonságot.

Továbbá korlátozást iktattak be azokkal a tevékenységekkel kapcsolatban, amelyeket egy szabadalmi bejelentés tulajdonosa végezhet bitorlás esetén. Minthogy a törvénytervezet úgy rendelkezik, hogy a szabadalmi oltalom a bejelentés napjával kezdődik, és a szabadalmi bejelentő ugyanolyan oltalommal bír, mint a szabadalomtulajdonos, nem lehet különbség szabadalmak és szabadalmi bejelentések esetén az oltalmi kör tekintetében. A törvénytervezet azonban ennek az elvnek a módosítása nélkül úgy rendelkezik, hogy a szabadalmi bejelentő bitorlás esetén csupán kártérítésre vonatkozó igényt támaszthat. Ez azonban a gyakorlatban nem alkalmazható, mert a bíróság kártérítést csak a szabadalmi oltalom megadása után ítélhet meg.

Az első törvénytervezet törölte azt a megkötést, hogy a szabadalmi elővizsgáló csak három végzést adhat ki. A módosított törvénytervezet azonban még világosabban kijelenti, hogy „a vizsgálatok száma nem haladhatja meg a hármat”. Világos rendelkezések hiánya a biotechnológiai és a második gyógyászati indikációs találmányokról, valamint a módosított törvénytervezetbe beiktatott egyéb korlátozások a gyakorlatban nehézségeket és hátrányokat okozhatnak. A hátrányos módosítások meghagyása a törvénytervezetben gátolja az ország felzárkózását az ESZE tagországainak szintjére.

Zimbabwe

Zimbabwe 2015. március 11-én csatlakozott a Madridi Jegyzőkönyvhöz, és így e rendszer 94. tagállama lett. Az ország nemzeti törvényeit azonban még nem módosították a nemzetközi egyezmény hatálybalépéséhez szükséges módon, vagyis Zimbabwe csatlakozása egyelőre nem bír gyakorlati jelentőséggel.